

RAPORT Z WIZYTACJI

(profil praktyczny)

**dokonanej w dniach 16 – 17 marca 2018 na kierunku
„architektura” prowadzonym na Wydziale Architektury,
Budownictwa i Sztuk Stosowanych Wyższej Szkoły Technicznej
w Katowicach**

Warszawa, 2018

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	7
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	9
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	9
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	9
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	12
Dobre praktyki	12
Zalecenia	12
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	13
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	13
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	23
Dobre praktyki	24
Zalecenia	24
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	25
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	25
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	29
Dobre praktyki	30
Zalecenia	30
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	31
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	31
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	36
Dobre praktyki	37
Zalecenia	37
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	38
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	38
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	39
Dobre praktyki	39
Zalecenia	39
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	40

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	40
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	41
Dobre praktyki	41
Zalecenia	41
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	41
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	42
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	45
Dobre praktyki	45
Zalecenia	46
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	46
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	46
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	48
Dobre praktyki	48
Zalecenia	48
5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	49

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. inż. Janusz Uriasz, członek PKA
członkowie:

1. prof. dr hab. inż. Barbara Gronostajska, ekspert PKA
2. dr hab. inż. Jerzy Uścińowicz, ekspert PKA
3. mgr Karolina Martyniak, ekspert ds. postępowania oceniającego
4. mgr Andrzej Burgs, ekspert ds. pracodawców
5. Julia Sobolewska, ekspert ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku „architektura” prowadzonym na Wydziale Architektury, Budownictwa i Sztuk Stosowanych Wyższej Szkoły Technicznej w Katowicach została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2017/2018. PKA po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na tym kierunku. Poprzednia ocena jakości kształcenia zakończyła się wydaniem przez Prezydium PKA oceny pozytywnej (*Uchwała Nr 32/2012 w dn. 26.01.2012r.*). Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny, została opisana w punkcie 8 raportu.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu wizytującego został opracowany po zapoznaniu się z następującymi źródłami informacji, zawartymi w: przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny, zintegrowanym systemem informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on, portalem wybierz studia oraz na stronie internetowej Uczelni, a także na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac zaliczeniowych oraz dyplomowych, przeglądu infrastruktury dydaktycznej, jak również spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku i przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcami.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

Nazwa kierunku studiów	„architektura”	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	I stopnia	
Profil kształcenia	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	obszar nauk technicznych	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	dziedzina nauk technicznych, dyscyplina architektura i urbanistyka	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	8 semestrów / 240 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych / liczba godzin praktyk	14 tygodni / minimum 660 godzin / 16 ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	inżynier architekt	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	16	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	60	110
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	2562 godzin	1683 godzin

Nazwa kierunku studiów	„architektura”	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	II stopnia	
Profil kształcenia	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	obszar nauk technicznych	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	dziedzina nauk technicznych, dyscyplina architektura i urbanistyka	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	4 semestry / 240 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych / liczba godzin praktyk	12 tygodni / minimum 480 godzin / 16 ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	magister inżynier architekt	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	17	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	0	83
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	-	642 godzin

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca / Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	Zadowalająca
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	Zadowalająca
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	Zadowalająca
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	W pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	Zadowalająca

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Wyższa Szkoła Techniczna w Katowicach podjęła skuteczne działania korygujące w zakresie dostosowania programu kształcenia do obowiązujących standardów kształcenia dla kierunku „architektura”. Stwierdzone przez Zespół oceniający PKA uchybienie dotyczyło niedoboru liczby godzin kontaktowych na studiach niestacjonarnych. Uczelnia skorygowała plany studiów i przedstawiła je w odpowiedzi na raport powizytacyjny realizując w ten sposób wskazane zalecenia. Zarzut niespełnienia standardów kształcenia został zatem oddalony. Skutkuje to podniesieniem oceny kryterium 2 do poziomu w pełni. Przedstawiona korekta programu kształcenia na studiach niestacjonarnych jest znacząca. Polega ona na zwiększeniu liczby godzin kontaktowych z poziomu 1683 o 49,5% do 2517.

Uczelnia podjęła skuteczne działania korygujące w zakresie funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia wskazane przez Polską Komisję Akredytacyjną. Skutkuje to podniesieniem oceny kryterium 3 do poziomu w pełni.

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

W zakresie pozostałych kryteriów kierunek podjętych działań przez uczelnię jest właściwy. Mimo to oceny spełnienia kryteriów nie uległy zmiany ponieważ zadecyduje o tym ich skuteczność poddana dalszej weryfikacji.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

- 1.1. Koncepcja kształcenia
- 1.2. Prace rozwojowe w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku studiów
- 1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.

Koncepcja kształcenia na kierunku „architektura” wpisuje się w misję Uczelni poprzez kształcenie praktyczne na rzecz potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego regionu. Misją Uczelni jest tworzenie nowoczesnego systemu kształcenia studentów odpowiadającego współczesnym europejskim standardom. Powstanie i funkcjonowanie kierunku wynikają z bardzo wyrazistej strategii rozwoju Uczelni przyjętej przez jej założyciela. Koncepcja kształcenia prowadzi do kształtowania wiedzy i umiejętności niezbędnych do kształtowania przestrzeni oraz rozumienia z związków między przestrzenią a architekturą. W trakcie studiów absolwent zdobywa wiedzę i umiejętności związane ze specyfiką przyszłej pracy w zawodzie architekta polegającej na wykonaniu i prezentowaniu opracowań projektowych. Zapoznaje się z zasadami gospodarowania przestrzenią, nabywa wiedzę dotyczącą roli jaką spełnia architektura w kształtowaniu przestrzeni. Nabywa umiejętności manualne do wykonania opracowań projektowych. Studia drugiego stopnia mają na celu ukształtowanie kompetencji twórczych charakterystycznych dla zawodu architekta. Efekty te są osiąmane w drodze kształcenia studentów na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Koncepcja kształcenia na wizytowanym kierunku oparta jest na doświadczeniach ze współpracy z krajowymi partnerami przemysłowymi. Wydział Architektury, Budownictwa i Sztuk Stosowanych posiada interdyscyplinarny charakter, realizując koncepcję kształcenia uczestniczy we wdrażaniu nowoczesnych rozwiązań zagospodarowania przestrzeni architektonicznej np. typu smart City. W procesie kształtowania koncepcji kształcenia brali udział zarówno interesariusze zewnętrzni jak i wewnętrzni. Przy jej opracowywaniu uwzględniono opinie współpracujących z Wydziałem stowarzyszeń i izb architektów oraz biur planowania przestrzennego. W bieżącym doskonaleniu koncepcji kształcenia pomocna byłaby stała rada interesariuszy zewnętrznych. Przyjęta koncepcja kształcenia zakłada aktywną współpracę z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, m.in. poprzez prowadzenie zajęć ze studentami przez doświadczonych praktyków. Dla realizacji tego celu uczelnia w ramach strategii działania zatrudnia na stanowiskach nauczycieli akademickich osoby o doświadczeniu praktycznym, zazwyczaj wciąż czynne zawodowo. Również poprzez szereg zajęć o charakterze praktycznym potwierdza realizację koncepcji kształcenia w oparciu o praktykę. W koncepcji kształcenia widoczne jest dostosowywanie treści do zakresu aktualnych prac architektonicznych prowadzonych w Jednostce. W opracowanej koncepcji kształcenia Uczelnia nie skorzystała ze szczególnych wzorców międzynarodowych.

1.2.

Prowadzony kierunek obrazuje uprawiane aktywności zawodowe i działalności głównych interesariuszy Wydziału, które uwzględniają tendencje zmian zachodzące w obszarze architektury i urbanistyki. Realizowany praktyczny profil kształcenia oparty jest na doświadczeniach wynikających z kontaktów z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Jednostka prowadzi prace rozwojowe w ramach Parku Naukowo-Technologicznego „Silesia”. Część zajęć jest wdrożeniowa, wykonywana w ramach porozumień o współpracy z Urzędami Gmin i Miast Śląskich. Uczelnia jest współuczestnikiem licznych projektów o zewnętrznym finansowaniu (projekty z NCBiR, POWER, BUR, RPO itd.), które jednakże w małym stopniu przekładają się na udoskonalanie kształcenia na kierunku „architektura”. Uczelnia nie wypracowała skutecznych mechanizmów wdrażania wyników monitoringu i realizacji prac rozwojowych do procesu nauczania. Natomiast prowadzenie kształcenia ze szczególnym naciskiem na wiedzę o rzeczywistych zasadach i umiejętnościach architektonicznych jest szczególnie cenione przez interesariuszy zewnętrznych. Wykorzystywane są do tego celu wyniki realizowanych przez nauczycieli licznych projektów architektonicznych np. dotyczących architektury drewnianej na Śląsku, przemiany społecznej i gospodarczej Aglomeracji Górnośląskiej, metod projektowania urbanistycznego. Równie duży nacisk należy kłaść na kształtowanie umiejętności, co jest charakterystyczne dla praktycznego profilu kształcenia. Bardzo pozytywne jest natomiast włączanie do koncepcji kształcenia zasad rywalizacji konkursowej charakterystycznej dla zawodu architektura. Jednostka bierze udział w konkursach architektonicznych regionalnych oraz ogólnopolskich z sukcesami w konkursie Towarzystwa Urbanistów Polskich. Wydział weryfikuje swój potencjał naukowy poddając się kompleksowej ocenie badawczo-rozwojowej prowadzonej przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach Parametryzacji Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych.

1.3.

Kierunek „architektura” został przyporządkowany do obszaru nauk technicznych. W obszarze nauk technicznych, dziedzinie nauk technicznych efekty kształcenia odniesiono do dyscypliny architektura i urbanistyka. Uchwałą Senatu WST w Katowicach nr 13/17/06/2012 z dnia 26 czerwca 2012 przyjęto efekty kształcenia dla pierwszego i drugiego stopnia studiów. Efekty kształcenia realizowane są w profilu praktycznym. Efekty kształcenia wypełniają pełen zakres efektów prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich zarówno na pierwszym jak i drugim stopniu. W przypadku studiów pierwszego stopnia uprawniają do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera architekta, a studiów drugiego stopnia magistra inżyniera architekta. Oferowany przez Wydział Architektury, Budownictwa i Sztuk Stosowanych kierunek „architektura” kształci specjalistów znajdujących zatrudnienie w obszarze projektowania urbanistycznego. Stąd jednoznaczne ułożenie kierunku w jednej dyscyplinie architektura i urbanistyka jest trafne. W efektach kształcenia uwidocznił się także związek z dyscypliną budownictwo. Celem kształcenia na kierunku w zakresie studiów pierwszego stopnia i drugiego stopnia jest przygotowanie absolwenta mogącego ubiegać się o uprawnienia zawodowe w zakresie projektowania urbanistycznego. Stąd w opisie efektów kształcenia uwzględniono w modułach zajęć efekty związane ze zdobywaniem przez studentów umiejętności praktycznych właściwych dla zakresu działalności zawodowej architekta., w tym

jego kompetencji społecznych oraz dalszej edukacji. W przyjętych efektach kształcenia dla studiów pierwszego stopnia zdefiniowano 18 efektów wiedzy, 21 efektów umiejętności oraz 14 efektów kompetencji społecznych. Analiza kierunkowych efektów kształcenia pozwala stwierdzić, iż są one spójne z efektami obszarowymi, gdyż je uszczegóławiają, określając zakres wiedzy i umiejętności właściwych dla dyscypliny architektura i urbanistyka. Identyczne spostrzeżenie dotyczy efektów kształcenia przyjętych dla studiów drugiego stopnia dla których określono 14 efektów wiedzy, 18 efektów umiejętności oraz 14 efektów kompetencji społecznych. Efekty kształcenia przyjęte dla studiów pierwszego i drugiego stopnia są takie same dla formy stacjonarnej i niestacjonarnej.

W grupie przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych uwzględniono uzyskanie efektów związanych z umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w stopniu umożliwiającym nabycie przez absolwenta odpowiednich umiejętności i kompetencji niezbędnych w działalności praktycznej w zakresie projektowania urbanistycznego.

Przyjęty dla ocenianego kierunku zbiór efektów umożliwia zdobycie kompetencji niezbędnych do kontynuowania edukacji i działalności zawodowej na rynku pracy. Kierunkowe efekty kształcenia osiągane są poprzez realizację przedmiotowych efektów kształcenia. Ich treść odnaleźć można w kartach opisu modułu/przedmiotu (sylabusach).

Zwykle w danej karcie zdefiniowano do 5 efektów wiedzy, do 6 umiejętności oraz do 3 kompetencji społecznych. W sylabusach wskazano także powiązanie przedmiotowego efektu kształcenia w kierunkowym i obszarowym efektem kształcenia. Zwykle od 1 do 3 przedmiotowych efektów kształcenia odnoszą się do 1 kierunkowego efektu kształcenia i/lub inżynierskiego efektu. Są też sytuacje w których 1 przedmiotowy efekt kształcenia realizuje częściowo od 1 do 4 efektów kierunkowych i do 3 efektów inżynierskich.

Taka konstrukcja i powiązanie przedmiotowych, kierunkowych, obszarowych i inżynierskich efektów kształcenia przedstawia prawidłową możliwość ich osiągania. Pozwala to na budowę przejrzystego i zrozumiałego systemu weryfikacji stopnia osiągnięcia poszczególnych efektów kształcenia. Daje podstawę do realnej oceny stopnia osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku oraz przedmiotów zajęć przyjętych w programie studiów,

Kierunkowe efekty kształcenia określają także nabywanie zdolności studenta do kształcenia ustawicznego, umiejętności językowych do komunikacji w zakresie studiowanego kierunku, także w wybranym języku obcym.

Poprawnie zdefiniowano opis efektów dla praktyk zawodowych na pierwszym i drugim stopniu studiów. Są one dobrze odniesione do kierunkowych efektów kształcenia i uszczegóławiają je. W praktyce przyjęto od 3 do 5 efektów dla każdej grupy: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Każdy z efektów kształcenia uszczegóławia 1 efekt kierunkowy i do kilku efektów obszarowych. Dla przykładu efekt umiejętności kształtowany w ramach praktyki na drugim stopniu studiów U3 „Potrafi przygotować projekt architektoniczno-budowlany w zakresie graficznym i opisowym.” realizuje efekty kierunkowy K_U06 – wykorzystuje wiedzę w określonym zakresie dla praktyki zawodowej. Efekt kierunkowy realizuje z kolei częściowo 7 efektów obszarowych oraz 3 inżynierskie. W opisie efektów dla seminarium dyplomowego stopnia pierwszego oraz drugiego, uwzględniono efekty dotyczące wiedzy ogólnej, rozumienia znaczenia przygotowywania projektu końcowego oraz umiejętności poszukiwania informacji, przygotowania pracy oraz jej prezentacji. Uwzględniono także

umiejętność samodzielnego analizowania i wnioskowania, a także identyfikowania i rozstrzygania problemów związanych z realizacją zadania projektowania architektonicznego. Merytoryczną różnicę między efektami kształcenia stopnia pierwszego i drugiego uwidoczniono w efektach wiedzy oraz jednym efekcie umiejętności o treści „Potrafi samodzielnie podejmować działania inżynierskie” w przypadku stopnia pierwszego. Efekty kształcenia przyjęto bez rozróżnienia form powadzenia kierunku dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Wydział prowadzi aktualnie obydwie formy studiów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Uczelnia sformułowała koncepcję kształcenia. Koncepcja ta wynika z jej misji i strategii działania. Realizacja koncepcji kształcenia ma silne oparcie w działaniach i planach rozwojowych założyciela Uczelni. Kształcenie na kierunku „architektura” jest zorientowane na realizację praktyczną, co owocuje dobrymi, praktycznymi umiejętnościami studentów do pracy w zawodzie architekta. Mocną stroną kierunku jest szeroka współpraca z zewnętrznymi podmiotami (m.in. gmina Gdów, miasto Dąbrowa Górnicza, Piekary Śląskie itd.) dzięki czemu kształcenie na kierunku jest silniej osadzone w realiach otaczającego środowiska gospodarczego. Efekty kształcenia zawierają liczne treści i umiejętności praktyczne.

Efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób zrozumiały, co dało podstawę do stworzenia przejrzystego systemu ich weryfikacji. Efekty kształcenia dla kierunku przyporządkowano do obszaru nauk technicznych. Kierunkowe efekty kształcenia mają pełne pokrycie przez efekty przedmiotowe. Przy opracowaniu efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku uwzględniony został aktualny stan wiedzy w dyscyplinie architektura i urbanistyka, jak też możliwości nabywania przez studentów umiejętności praktycznych oczekiwanych na regionalnym i lokalnym rynku pracy. Uczelnia doskonali uzyskiwane efekty kształcenia uzupełniając je o wymagane na rynku pracy oczekiwania.

Dobre praktyki

-

Zalecenia

Pogłębiać prowadzone w uczelni prace rozwojowe o prace związane z dyscypliną naukową architektura i urbanistyka w odpowiadającym jej obszarze gospodarki i działalności zawodowej.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

2.1 Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia

2.2 Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia

2.3 Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1.

Programy kształcenia zostały opracowane według procedury alokacji punktów ECTS przypisywanych poszczególnym przedmiotom występującym w programach studiów, która jest oparta o ocenę łącznego średniego nakładu pracy studenta wymaganego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia. Zasady tej alokacji są wspólne dla całej WST w Katowicach i definiują sposób przydzielania punktów dla I i II stopnia.

Kształcenie na kierunku „architektura” prowadzone jest na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym. Kształcenie na poziomie drugiego stopnia w formie niestacjonarnej nie zostało uruchomione.

Na ocenianym kierunku, studia pierwszego stopnia trwają 4 lata, co jest zgodne ze standardami kształcenia, które stanowią, że studia I stopnia powinny trwać min. 3,5 roku. Prowadzone są w trybie stacjonarnym oraz niestacjonarnym. Treści kształcenia uwzględnione w programie studiów oraz sylabusach są zgodne z treściami określonymi w standardach kształcenia dla studiów pierwszego stopnia.

Analiza wymiaru godzin i punktów ECTS dla I stopnia kształcenia, studiów stacjonarnych, w odniesieniu do programu kształcenia z zakresu treści podstawowych (przedmioty: Matematyka, Fizyka budowli, Geometria wykreślana I i II i Mechanika Budowli I, II, III), do których odnoszą się efekty kształcenia ukazuje, że przypisano im 16 punktów ECTS (na wymagane minimalne 15) oraz liczbę 180 godzin (na wymagane 150). Natomiast na studiach niestacjonarnych 143 godzin (na wymagane 150) i 16 punktów ECTS, co nie jest zgodne ze standardami kształcenia.

Grupa treści kierunkowych to przedmioty z zakresu kształcenia: z projektowania architektonicznego oraz urbanistycznego, historii architektury i urbanistyki, budownictwa ogólnego i materiałoznawstwa, konstrukcji budowlanych, instalacji budowlanych, technik plastycznych, organizacji i ekonomiki procesu inwestycyjnego, prawa budowlanego oraz etyki. Przedmiotom tym na studiach stacjonarnych przypisano 1290 godzin oraz 99 punktów ECTS, na wymagane 690 godzin i 68 punktów ECTS, zapisanych jako minimalne w standardach. Natomiast na studiach niestacjonarnych 810 godzin oraz 99 punktów ECTS, co jest zgodne ze standardami.

Obydwa programy zawierają treści humanistyczne w liczbie 90 godzin i 4 punkty ECTS dla studiów stacjonarnych i 75 godzin dla studiów niestacjonarnych. Przewidują również zajęcia z zakresu własności intelektualnej, ergonomii i bezpieczeństwa i higieny pracy.

Jest to zgodne ze standardami, które mówią, że program studiów powinien przewidywać nie mniej niż 60 godzin zajęć i nie mniej niż 3 ECTS treści humanistycznych, ale nie jest zgodne

z rozporządzeniem o warunkach prowadzenia studiów, które określa minimum 5 ECTS dla treści humanistycznych lub społecznych. Tak więc należałoby doszacować te 90 godzin o 1 ECTS na studiach stacjonarnych. Na studiach niestacjonarnych zrealizowane są wymogi standardów, ale dla realizacji wymogów rozporządzenia o warunkach prowadzenia studiów brak jest 1 ECTS.

Program przewiduje zajęcia z zakresu wychowania fizycznego w wymiarze 60 godzin, 0 punktów ECTS, języków obcych w wymiarze 240 godzin i 10 punktów ECTS dla studiów stacjonarnych oraz 155 godzin i 10 punktów ECTS dla studiów niestacjonarnych oraz technologii informacyjnej w wymiarze 30 godzin i 2 punkty ECTS (dla obydwu programów). Za przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej (projektu inżynierskiego) i przygotowanie do egzaminu dyplomowego student otrzymuje, zgodnie z zapisem standardów, 15 punktów ECTS. Na uczelnianej stronie internetowej zawarto informację o kształceniu na drugim stopniu w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej. Studia niestacjonarne od początku powstania nie zostały uruchomione.

Analiza wymiaru godzin i punktów ECTS dla II stopnia kształcenia, studiów niestacjonarnych obejmuje grupę treści kierunkowych z zakresu: projektowania architektonicznego, projektowania urbanistycznego, ochrony zabytków oraz planowania przestrzennego i regionalnego w wymiarze 350 godzin i 49 punktów ECTS do wymaganych 300 godzin i 30 punktów ECTS. Należy zwrócić uwagę, że nakład pracy studenta został wyraźnie przeszacowany w stosunku do wymagań standardów. Dodanie 50 godzin w stosunku do wymagań standardów może skutkować dodatkowymi 2-3 punktami ECTS, a nie 19.

Za przygotowanie pracy magisterskiej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego, zgodnie ze standardami, student otrzymuje 20 punktów ECTS.

W zakresie wymagań określonych w rozporządzeniach Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dotyczącego warunków prowadzenia studiów, po analizie programu studiów, ZO uznał, że programy I i II stopnia spełniają wymagania w zakresie § 4.2. mówiącego o tym, że studentowi umożliwia się wybór modułów zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznych do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia.

W programie określono procentowy udział modułów wybieralnych (st. I – 76 pkt. ECTS (226 ECTS), co stanowi 32 % ogólnej liczby ECTS dla planu studiów; st. II – 39 pkt. ECTS (111 ECTS), co stanowi 32,5% ogólnej liczby ECTS dla planu studiów) jako spełniający warunek 30% wybieralności modułów zajęć.

Zgodnie z obowiązującymi planami i programami studiów studenci realizują program w wymiarach:

1. I stopień (226 pkt. ECTS): studia stacjonarne i niestacjonarne: 2562 godzin zajęć obowiązkowych dla studiów stacjonarnych oraz 1683 godzinami dla studiów niestacjonarnych.
2. II stopień (111 pkt. ECTS): studia niestacjonarne: 642 godziny zajęć obowiązkowych.

Liczba godzin dla studentów I stopnia studiów stacjonarnych jest zgodna z wymaganą w standardach kształcenia liczbą 2500 godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, natomiast nie jest zgodna z wymaganiami dla studiów niestacjonarnych.

Dla studiów II stopnia studiów niestacjonarnych liczba godzin w programie wynosi 642

i stanowi 71% godzin wymaganych standardami dla tego typu studiów.

ZO stwierdził, że liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów oraz punktów ECTS przypisanych poszczególnym modułom zajęć nie jest zgodna z określonymi w standardach kształcenia dla kierunku architektura. Minimalne wymogi standardów kształcenia na obu typach studiów powinny być zrealizowane w 100%, z uwzględnieniem wymagań rozporządzenia o warunkach prowadzenia studiów.

Zgodnie ze standardami studiom trwającym nie krócej niż 7 semestrów należy przypisać nie mniej niż 2500 godzin, i nie mniej niż 210 ECTS. Tymczasem jednostka realizuje 1683 godzin na studiach niestacjonarnych I stopnia w ciągu 8 semestrów przyporządkowując im 226 ECTS. W konsekwencji przyniosło to błędne oszacowanie nakładu pracy studenta punktami ECTS.

Analiza planów wskazuje na właściwą sekwencję zawartych w nich przedmiotów (od podstawowych do kierunkowych i specjalistycznych).

Poszczególne przedmioty realizowane są z wykorzystaniem zróżnicowanych form dydaktycznych:

Dla I stopnia studiów stacjonarnych (2562 godziny):

- wykłady – 982 godzin – 38,30%,
- ćwiczenia audytoryjne – 690 godzin – 26,90%,
- ćwiczenia projektowe - 695 godzin - 27,10%,
- seminaria – 30 godzin – 1,20%,
- laboratoria – 165 godzin – 6,50%.

Dla I stopnia studiów niestacjonarnych (1683 godziny):

- wykłady – 686 godzin – 40,70%,
- ćwiczenia audytoryjne – 434 godzin – 25,70%,
- ćwiczenia projektowe - 434 godzin - 25,70%,
- seminaria – 15 godzin – 1,20%,
- laboratoria – 114 godzin – 6,70%.

Dla II stopnia studiów niestacjonarnych (642 godziny):

- wykłady – 258 godzin - 40,20%,
- ćwiczenia audytoryjne – 4 godzin - 0,60%,
- ćwiczenia projektowe - 353 godzin - 55,00%,
- seminaria – 27 godzin - 4,20%,

Zajęcia ćwiczeniowe: projektowe, audytoryjne oraz seminaria i laboratoria, obejmują 61,70% dla studiów stacjonarnych I st. 59,30% dla studiów niestacjonarnych I st. i 59,30% dla studiów niestacjonarnych II st. wszystkich zajęć, co przekracza wymagane standardami 50% ECTS. Również zajęcia o charakterze praktycznym stanowią ponad 50% ECTS zajęć określonych w programach nauczania. Moduły zajęć związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym,

są prowadzone: 1) w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie określonych czynności praktycznych przez studentów 2) w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej.

W ocenie ZO liczba godzin przypisana poszczególnym formom zajęć jest niewłaściwa dla studiów niestacjonarnych I i II stopnia studiów.

W programach studiów stacjonarnych I stopnia prawidłowo przyjęto, że punkty ECTS, zdefiniowane w europejskim systemie akumulacji i transferu punktów zaliczeniowych, są miarą pracy studenta wynikającą wprost z udziału w zajęciach zorganizowanych oraz indywidualną związaną z przygotowaniem do zajęć, prezentacji seminaryjnych, kolokwium, egzaminów, etc. Ocena programów kształcenia prowadzonych na I stopniu studiów stacjonarnych kierunku architektura w WST pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, iż możliwym jest osiągnięcie efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji odpowiadających poziomom kształcenia (tytułom zawodowym inżyniera architekta).

Natomiast programy studiów niestacjonarnych I i II stopnia zostały wyraźnie przeszacowane punktami ECTS, tak więc w konsekwencji przeszacowana jest część pojedynczych modułów zajęć/przedmiotów. Nieprawidłowo przyjęto, że punkty ECTS, zdefiniowane w europejskim systemie akumulacji i transferu punktów zaliczeniowych, są miarą pracy studenta wynikającą wprost z udziału w zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów oraz indywidualną związaną z przygotowaniem do zajęć, prezentacji seminaryjnych, kolokwium, egzaminów, etc.

Studia pierwszego stopnia stacjonarne i niestacjonarne o profilu praktycznym trwają osiem semestrów, po ukończeniu których absolwenci otrzymują tytuł inżyniera architekta. Studia drugiego stopnia niestacjonarne o profilu praktycznym trwają cztery semestry i kończą się uzyskaniem przez absolwentów tytułu magistra inżyniera architekta.

Zajęcia na studiach stacjonarnych prowadzone są od poniedziałku do piątku, przy czym na wyższych semestrach są tak konstruowane aby studenci mieli przynajmniej jeden dzień wolny od zajęć. Na spotkaniu z ZO studenci dobrze ocenili tak zorganizowany plan studiów. Umożliwia im to realizację praktyk.

Na studiach niestacjonarnych program studiów realizowany jest w formie 10-12 dwudniowych zjazdów (sobota, niedziela), w zależności od semestru odbywających się w sobotę i niedzielę. Czas trwania zjazdów to 10-13 godzin dydaktycznych dziennie, co oznacza, że studenci zajęcia mają przez nieprzerwanie prawie 11 godzin (8.45 – 19.40, rok 3, sem.6). Tak duże obciążenie z reguły występuje w soboty, niedziele charakteryzują się mniejszym obciążeniem. Taki harmonogram zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku nie jest zgodny z zasadami higieny procesu nauczania. Nie jest możliwe, aby student przyswajał nowy materiał i zachował koncentrację przez tyle godzin.

Program studiów stacjonarnych I stopnia pozwala na realizację zakładanych efektów kształcenia i zapewnia absolwentom uzyskanie zakładanego wykształcenia. Sekwencja przedmiotów jest prawidłowa, zgodna z logiką podwyższania ich trudności oraz ich wzajemnego, strukturalnego zestawienia w całość. Natomiast dla obydwu stopni studiów niestacjonarnych program studiów nie umożliwia realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Liczebność grup dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, I i II stopnia dla zajęć praktycznych (seminaria, laboratoria, ćwiczenia, projekty) to ok. 20 studentów.

Przyjęta przez Uczelnię liczebność grup sprzyja osiąganiu zakładanych efektów kształcenia.

Zajęcia projektowe na studiach niestacjonarnych są zblokowane w 3-5 godzinne spotkania, w trakcie których prowadzący ma wystarczającą ilość czasu na przeprowadzenie rzetelnej korekty projektu, a tym samym do osiągnięcia wymaganych efektów kształcenia.

Prace dyplomowe realizowane są indywidualnie, przy czym na jednego promotora przypada ok. 4 studentów (maksymalnie 10). Przy takiej liczbie studentów i przypisanych 30 godzinach

seminarium czas poświęcony na pracę dyplomową z udziałem promotora to 3-7,5 godzin. Zdecydowanie za mało na osiągnięcie zadawalającego efektu. Na spotkaniu z ZO pracownicy stwierdzili, że promotorzy poświęcają znacznie więcej czasu niż zapisane w karcie 30 godzin. Należałoby tę kwestię rozwiązać przypisując liczbę godzin przeznaczonych na pracę dyplomową dla jednego dyplomanta, a nie dla przedmiotu.

Ważnym elementem dydaktyki jest kształcenie praktycznych umiejętności, niezbędnych w późniejszej pracy zawodowej, zatem największy nacisk położony jest na ćwiczenia projektowe i praktyki zawodowe. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, przewidziane w programie studiów dla ocenianego kierunku, są prowadzone w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Ma to swoje odzwierciedlenie w realizowanych pracach mających na celu rozwiązywanie rzeczywistych zadań i problemów praktycznych. ZO uznał, że kształcenie nakierowane na aspekt praktyczny jest realizowane w pełni. Część zajęć/projektów ma charakter wdrożeniowy, wykonywana w ramach porozumień o współpracy z Urzędami Gmin i Miast Śląskich. Zgodnie z przedstawionymi przez Władze Uczelni informacjami oraz w wyniku spotkania ZO ze studentami wskazanego kierunku można stwierdzić, że studenci są dość dobrze przygotowani w aspekcie praktycznych umiejętności do podejmowania zatrudnienia po obronie pracy dyplomowej.

Nauczyciele akademicki udzielają wsparcia studentom w procesie uczenia się. Istotnym elementem procesu kształcenia są także konsultacje które obowiązują wszystkich pracowników dydaktycznych w WST. Studenci na spotkaniu z ZO bardzo pozytywnie odnieśli się do kontaktów z nauczycielami.

Organizacją praktyk na kierunku architektura na studiach pierwszego i drugiego stopnia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej zajmuje się opiekun praktyk.

Zgodnie z Regulaminem studenci WST mają obowiązek odbycia praktyk zawodowych w wymiarze 14 tygodni na studiach I stopnia, na które składa się 12 tygodni praktyk zawodowych, oraz 2 tygodnie pleneru rysunkowego oraz 12 tygodni na studiach II stopnia. Czas trwania to 480 godzin praktyk realizowanych w ciągu czterech tygodni. Podczas realizacji tych praktyk student wykonuje pracę w zakresie przyszłego zatrudnienia. Studenci mają obowiązek zaliczenia następujących praktyk:

1. Studia pierwszego stopnia:
 - a) Praktyka budowlana - 4 tygodnie, do końca 2 semestru.
 - b) Praktyka inwentaryzacyjna - 4 tygodnie, do końca 4 semestru.
 - c) Praktyka dyplomowo-architektoniczna - 4 tygodnie do końca 6 semestru.
2. Studia drugiego stopnia:
 - a) Praktyka zawodowa do końca 1 semestru – 4 tygodnie.
 - b) Praktyka zawodowa do końca 2 semestru – 4 tygodnie.
 - c) Praktyka zawodowa do końca 3 semestru – 4 tygodnie.

W programie kształcenia praktyka zawodowa została zaplanowana w taki sposób, aby student mógł stopniowo pozyskiwać samodzielność zawodową. Dla praktyk na studiach pierwszego i drugiego stopnia zostały określone efekty kształcenia, został opracowany program praktyk, umożliwiający osiągnięcie zakładanych dla praktyk efektów kształcenia. Zarówno wymiar jak i termin realizacji należy ocenić pozytywnie. Program każdej z praktyk odpowiada sformułowanym dla każdej z nich efektom kształcenia, a miejsca odbywania praktyk

gwarantują realizację tego programu i zdobycie przez studentów przypisanych do nich efektów kształcenia.

Studenci korzystają z ofert praktyk proponowanych przez uczelnię lub poszukują możliwości odbycia praktyk samodzielnie. W trakcie realizacji praktyk zawodowych studenci mają możliwość zaznajomienia się z pracą w jednostkach administracji państwowej, a także w jednostkach gmin oraz w biurach projektowych i firmach budowlanych.

Nadzór merytoryczny nad przebiegiem praktyk sprawuje uczelniany opiekun ds. praktyk powołany przez Dziekana. Bezpośrednim przełożonym studenta w danym zakładzie pracy jest zakładowy opiekun praktyk. Warunkiem zaliczenia praktyki jest wywiązanie się studenta z zadań sformułowanych w programie oraz przedstawienie odpowiedniej dokumentacji: zaświadczenia potwierdzonego przez opiekuna z firmy, w której odbyła się praktyka oraz dzienniczka praktyki, który powinien zawierać cotygodniowe sprawozdanie z działalności odbywania praktyk - opis zadań, pełnionych funkcji, poznanych problemów.

ZO po przeanalizowaniu dokumentacji zawierającej materiały z praktyk stwierdził szereg uchybień, głównie związanych z niewypełnionymi, a zaliczonymi, dziennikami praktyk. Studenci jednak na spotkaniu z ZO byli świadomi wagi praktyk i nie wnosili zastrzeżeń do realizacji i zaliczania praktyk. Uznali również, że praktyki są im bardzo przydatne w realizacji programu studiów i bardzo wysoko je oceniają.

Zastrzeżenia ZO budził również fakt zaliczania praktyk przez promotorów prac dyplomowych. Studenci mogą być zwolnieni z praktyki, jeżeli wykonują pracę zawodową związaną z kierunkiem studiów oraz umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Decyzję o zwolnieniu z praktyki podejmuje uczelniany opiekun praktyk na pisemną prośbę studenta zawierającą: opis i charakterystykę instytucji, w której student jest zatrudniony, opis stanowiska pracy i wykonywanych prac potwierdzonych przez daną instytucję.

Również proces weryfikacji osiągania efektów kształcenia w ramach praktyk zawodowych nie pozwala na uznanie go skutecznym i w pełni prawidłowym. Brakuje szczelnych procedur weryfikacyjnych, dokumentacja przebiegu jest również niepełna. Jednakże na podstawie rozmów ze studentami można stwierdzić, że jest to cenne doświadczenie i istotny element kształcenia w całości procesu studiów.

Istnieje możliwość ubiegania się o IOS (Indywidualna Organizacja Studiów) w przypadku studentów: samotnie wychowujących małe dzieci, będących osobami niepełnosprawnymi, studiujących wybrane semestry na Uczelni zagranicznej w ramach podpisanej umowy, studiujących jednocześnie na innej Uczelni, z udokumentowaną długotrwałą chorobą, z udokumentowanym wypadkiem losowym, w innych przypadkach uznanych przez Dziekana. Indywidualna Organizacja Studiów (IOS) polega na realizowaniu obowiązującego planu i programu studiów, według harmonogramu zatwierdzonego przez Dziekana, przy czym student musi uczęszczać na laboratoria, ćwiczenia i seminaria wskazane przez prowadzącego przedmiot. Wymagane jest odbycie minimum 50% zajęć praktycznych z danego przedmiotu.

2.2.

W WST w Katowicach metody weryfikacji efektów kształcenia są dostosowane do formy przedmiotu. Dla każdego przedmiotu wyszczególnionego w planie studiów jest opracowana karta przedmiotu (udostępniona studentom, wraz planem studiów, pod adresem internetowym).

Sposób weryfikacji efektów kształcenia założonych dla poszczególnych przedmiotów są określone przez prowadzących na początku semestru.

Sposoby weryfikacji efektów zostały podzielone na kategorie: sposoby o charakterze ustnym, pisemnym, o charakterze praktycznym oraz sposoby związane z tworzeniem projektów/prac. W przypadku modułów wykładowych sprawdzanie i ocenianie efektów kształcenia ma formę egzaminu ustnego lub pisemnego lub kolokwium. W przypadku zajęć tj. ćwiczenia przedmiotowe - metody sprawdzania efektów kształcenia są zależne od specyfiki przedmiotu. W większości przypadków są oceniane na podstawie kolokwium przeprowadzanych w trakcie semestru oraz aktywności studentów przy rozwiązywaniu zadań oraz problemów inżynierskich. Na ćwiczeniach laboratoryjnych oceniana jest bieżąca praca studenta oraz opracowanie końcowego zadania. Z kolei na zajęciach projektowych są to efekty uzyskane podczas zajęć projektowych weryfikowane na bieżąco (przygotowanie do zajęć, aktywność, postępy w projektowaniu) oraz na podstawie oddanego projektu końcowego, który jest podsumowaniem wiedzy i umiejętności nabytych podczas realizacji przedmiotu.

Dla każdego przedmiotu wyszczególnionego w planie studiów jest opracowana karta opisu modułu zajęć (udostępniona studentom, wraz planem studiów, pod adresem internetowym). Za przygotowanie karty odpowiada kierownik modułu wraz z zespołem realizującym przedmiot.

Bardzo ważnym aspektem oceny skuteczności osiągania zakładanych efektów kształcenia jest ocena wybranych prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów, prac dyplomowych studentów oraz praktyk.

System sprawdzania oraz oceniania efektów kształcenia zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym jest adekwatny do założonych efektów kształcenia, opisanych w sylabusach poszczególnych przedmiotów. Stosowane metody umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia w odniesieniu do umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy.

Ankietyzacja absolwentów, studentów oraz opiekunów praktyk zawodowych nie dostarcza dostatecznych analiz w samoocenie środowiska uczelnianego odnośnie skuteczności osiągania zakładanych efektów kształcenia. System weryfikacyjny praktyk składający się z opinii, dzienniczka i losowej weryfikacji odbywania praktyki zgodnej z deklarowanym porozumieniem o przeprowadzenie tejże, funkcjonuje zadowalająco. Prace projektowe i system zaliczeń egzaminacyjnych stosowany przez Uczelnię jest skutecznym weryfikatorem osiągnięć zakładanych efektów kształcenia praktycznego w ramach zajęć przeprowadzanych przez nauczycieli akademickich.

W ramach wizytacji dokonano przeglądu prac etapowych wybranych losowo do oceny. Znalazły się wśród nich projekty, prezentacje seminaryjne, kolokwia zaliczeniowe, egzaminy. Ich szczegółową ocenę zamieszczono w zał. 3. W ocenie ekspertów ZO, tematy prac etapowych obejmują zagadnienia zawarte w kartach odpowiednich przedmiotów. Wiele tematów prac powiązanych jest z tradycją regionu śląskiego i jego architekturą. Ich treści łączą kwestie historyczne, kulturowe, społeczne i gospodarcze regionu. Ważnym elementem dydaktyki jest kształcenie praktycznych umiejętności, niezbędnych w późniejszej pracy zawodowej, zatem największy nacisk położony jest na ćwiczenia projektowe i praktyki zawodowe. Stopień trudności prac nie budzi zastrzeżeń. Spośród opracowań projektowych wyszczególnić można dwie grupy prac: prace wymagające kreatywności (tj. koncepcje

architektoniczne) oraz prace czysto praktyczne (tj. projekty budowlane). Szczegółowa analiza prac wskazuje, że poziom ich jest zróżnicowany. Wszystkie przejrane prace, w przypadku obniżonej oceny, zawierały uwagi prowadzących, uzasadniające ocenę.

W końcowym etapie procesu kształcenia, na obu jego stopniach, weryfikacja efektów kształcenia dokonywana jest poprzez realizację projektu dyplomowego.

Szczegółowa analiza wybranych prac dyplomowych przedstawiona została w zał. 3. W trakcie analizy ocen prac dyplomowych I i II stopnia ZO zauważył prace z zawyżoną oceną. Również zwrócono uwagę na brak rzetelności w opracowywaniu modeli kontekstu.

Poziom prac jest bardzo zróżnicowany, o czym świadczą oceny. Praca dyplomowa składa się z dwóch części: pisemnej i projektowej. Część projektowa, najważniejsza z punktu widzenia realizacji efektów kształcenia, najczęściej jest na dobrym poziomie, natomiast wielokrotnie zawartość części pisemnej pracy inżynierskiej jest odpowiednikiem zawartości pracy magisterskiej. ZO zwraca również uwagę, że powszechny jest też brak wiedzy odnośnie konieczności formułowania założeń metodologicznych pracy magisterskiej: zdefiniowania problemów badawczo-projektowych, określenia tez i metod badań. Prace nie prezentują pogłębionych, adekwatnych do statusu pracy, analiz problemowych. Brakuje też niejednokrotnie wniosków. Prace pisemne są w większości tylko opisem projektu rozszerzonego o szereg analiz lokalizacyjnych. Powszechnie brakuje odwołań do literatury specjalistycznej. W spisie bibliografii figurują głównie pozycje o charakterze podręcznikowym lub poradnikowym.

Jak wynika z informacji uzyskanych od kadry dydaktycznej Uczelni, prace studentów (tj. testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów, wypełnione dzienniki praktyk, prace artystyczne) są przechowywane i archiwizowane przez okres co najmniej jednego roku, przez prowadzących poszczególne zajęcia. Prace dyplomowe (część tekstowa oraz część graficzna zmniejszona do formatu A3) i protokoły egzaminów dyplomowych, zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW z dnia 19 września 2016 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów, przechowywane są w teczce akt osobowych studenta. Plansze wielkowymiarowe - część graficzna dyplomu - przechowywane są w archiwum wydziałowym.

W celu oceny skuteczności osiągania zakładanych efektów kształcenia przeanalizowano szczegółowo karty przedmiotów. Analiza kart dokonana dla wszystkich poziomów kształcenia wykazała, że zostały przygotowane mało precyzyjnie i posiadają wiele nieścisłości.

Karty obejmujące seminarium dyplomowe dla studiów I i II stopnia są wypełnione pobieżnie, ponieważ nie zawierają przypisanych tym przedmiotom odniesień do kierunkowych i obszarowych efektów kształcenia oraz nazwisk osób prowadzących semina. W związku z czym nie można dokonać weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.

ZO zwrócił uwagę, że wszystkie karty przedmiotów projektowych (tj. projektowanie wielofunkcyjnych, projektowanie w obiektach zabytkowych, Rewitalizacja terenów przemysłowych i zdegradowanych - I stopień, architektura przestrzeni publicznych - II stopień) mają zawyżoną liczbę efektów kształcenia zakładaną dla modułów zajęć/przedmiotów. To znaczy, że dany kurs w dużym procencie realizuje efekty dla całego kierunku, a nie jest to możliwe ze względu na liczbę przypisanych godzin oraz treści programowych.

Monitoring losów absolwentów utrzymujących kontakt z Uczelnią, ogranicza się głównie do kontaktów z kadrami dydaktyczną i wskazuje, że program kształcenia spełnia oczekiwania rynku.

W znacznym procencie absolwenci podejmują pracę w zawodach związanych ze studiowanym kierunkiem. Zatem osiągnęte przez studentów wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne są przydatne na rynku pracy lub w dalszej edukacji.

Pozytywne i ważne z punktu widzenia przyszłej pracy zawodowej jest włączanie do koncepcji kształcenia zasad rywalizacji konkursowej charakterystycznej dla zawodu architektura. Studenci biorą udział w konkursach architektonicznych regionalnych oraz ogólnopolskich z sukcesami w konkursie Towarzystwa Urbanistów Polskich.

2.3.

Zasady i tryb przyjęć na studia pierwszego i drugiego stopnia od roku akademickiego 2016/2017 zostały ustalone na podstawie Uchwały Senatu WST w Katowicach. Oferta rekrutacyjna adresowana jest przede wszystkim do absolwentów szkół średnich z okolicznych regionów. Przy czym dla większości studentów Uczelnia była pierwszym wyborem. Tylko mały procent studentów starał się o przyjęcie na inne uczelnie. Zasady rekrutacji są przejrzyste, zapewniają bezstronność zasad i procedur rekrutacji oraz kryteriów uwzględnianych w postępowaniu kwalifikacyjnym, zapewniającą równe szanse dla kandydatów w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku. Są dostępne na stronie internetowej Uczelni.

Warunkiem przyjęcia na studia pierwszego stopnia kierunku „architektura” jest pozytywne przejście procesu kwalifikacyjnego na podstawie złożonych dokumentów, tj.: kwestionariusz osobowy, kopia świadectwa dojrzałości (matura na poziomie podstawowym), kopia świadectwa ukończenia szkoły, dwa zdjęcia dowodowe i jedno zdjęcie w wersji elektronicznej, dowód wpłaty wpisowego, kserokopia dowodu osobistego.

Warunkiem przyjęcia na studia drugiego stopnia kierunku architektura jest również podobnie jak dla I stopnia pozytywne przejście procesu kwalifikacyjnego na podstawie złożonych dokumentów, tj.: kwestionariusz osobowy, kopia świadectwa dojrzałości, kopia dyplomu ukończenia studiów pierwszego stopnia w kierunku architektura, dwa zdjęcia dowodowe i jedno zdjęcie w wersji elektronicznej, dowód wpłaty wpisowego, kserokopia dowodu osobistego. W trakcie procesu rekrutacji najczęściej przyjmowani są wszyscy kandydaci. Etapem weryfikującym kandydatów jest pierwszy semestr studiów.

Na stronie internetowej brakuje precyzyjnych informacji dotyczących rekrutacji, takie informacje można uzyskać jedynie telefonicznie. W opinii ZO należałoby przy rekrutacji na I stopień wprowadzić egzamin umożliwiający ocenić zdolności rysunkowe kandydatów.

W latach 2015–2017 na I stopniu studiów odnotowano ok 15% rezygnacji ze studiów w trakcie lub po zakończeniu pierwszego roku. W przypadku późniejszych semestrów odsetek osób przerywających naukę jest znacznie niższy. Przyczyn takiego stanu rzeczy należy szukać w fakcie, że osoby podejmujące studia nie do końca są świadome przyszłej edukacji. Na II stopniu studiów odsetek osób rezygnujących nie przekracza 10%.

Warunki i tryb odbywania studiów przez osoby przyjęte na studia w wyniku potwierdzenia efektów i okresów kształcenia realizowane są zgodnie z wytycznymi Dziekana zawartymi w Regulaminie Studiów.

Okresem zaliczeniowym jest semestr, przy założeniu, że:

- a) liczba punktów ECTS w każdym semestrze studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wynosi od 27 do 33.

- b) liczba punktów ECTS przewidziana planem studiów dla roku akademickiego na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych wynosi nie mniej niż 60.

Całkowita liczba punktów przewidzianych planem studiów niestacjonarnych jest równa liczbie punktów przewidzianych planem studiów stacjonarnych, a warunkiem zaliczenia semestru na studiach objętych systemem punktowym ECTS jest uzyskanie przez studenta co najmniej 80% punktów w każdym semestrze oraz zaliczenie zajęć dydaktycznych, praktyk i innych obowiązków przewidzianych w planie studiów z opóźnieniem nie większym niż jeden rok w stosunku do planu studiów.

Warunkiem podjęcia studiów na kolejnym semestrze jest uzyskanie zaliczenia semestru poprzedniego lub zgody Dziekana na warunkowe zaliczenie semestru. W przypadku nieuzyskania oceny pozytywnej w terminie poprawkowym student może złożyć podanie do Dziekana dotyczące udzielenia zgody na powtarzanie semestru studiów, wpis warunkowy lub przeniesienie przedmiotu na kolejny semestr/rok akademicki w przypadku, gdy spełnione są warunki §14, pkt 3 Regulaminu Studiów

Podstawowe zasady dyplomowania w WST w Katowicach określa Uchwała Senatu Wyższej Szkoły Technicznej w Katowicach Nr 8/17/06/2012 z dnia 21.06.2012 roku w sprawie zatwierdzenia zasad dyplomowania oraz Rozporządzenie Rektora Wyższej Szkoły Technicznej W Katowicach Nr 18/WST/2012 Z Dnia 22.05.2011 Roku W Sprawie Prac Dyplomowych.

Warunkiem ukończenia studiów pierwszego lub drugiego stopnia i uzyskania tytułu zawodowego odpowiednio inżyniera architekta lub magistra inżyniera architekta jest opanowanie przez studenta wszystkich efektów kształcenia określonych w programie kształcenia, co jest potwierdzone uzyskaniem zaliczenia wszystkich przedmiotów przewidzianych planem studiów, zaliczeniem praktyk zawodowych, złożeniem pracy dyplomowej oraz złożeniem egzaminu dyplomowego z wynikiem pozytywnym, co najmniej dostatecznym.

Praca dyplomowa stanowi samodzielne opracowanie w formie pisemnej i rysunkowej w formie projektu architektoniczno-budowlanego lub urbanistycznego z ustalonym tematem.

Pracę dyplomową student wykonuje pod kierunkiem nauczyciela akademickiego. Promotorem pracy dyplomowej powinien być profesor, doktor habilitowany lub nauczyciel akademicki posiadający stopień naukowy doktora. Natomiast Rada Wydziału może podjąć decyzję o wyrażeniu zgody na prowadzenie prac dyplomowych na poziomie studiów pierwszego stopnia przez nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł zawodowy magistra inżyniera architekta, jeżeli nauczyciel wykazał się odpowiednim dorobkiem projektowym.

Tematy pracy dyplomowej zatwierdza Dziekan w porozumieniu z Promotorem i Kierownikiem Katedry. Student ma prawo do zaproponowania własnego tematu pracy dyplomowej w ramach kierunku studiów. Tematy prac dyplomowych są ustalane najpóźniej na początku przedostatniego semestru studiów.

Zasady dyplomowania w WST są tożsame z zasadami przyjętymi na innych uczelniach o takim samym profilu. Wymagania stawiane pracom dyplomowych są adekwatne do poziomu kształcenia, profilu kształcenia oraz zakładanych efektów kształcenia.

Prace dyplomowe wykonywane w WST zgodnie z uchwałą Senatu Uczelni z dnia 16 grudnia 2014 roku, są poddawane weryfikacji programem antyplagiatowym.

Procedury dyplomowania dla studiów I i II stopnia, obejmują: egzamin, składający się z 3 wybranych losowo pytań oraz prezentację i obronę pracy dyplomowej, w trakcie której

dyplomata odpowiada na pytania zawarte w recenzji pracy i sformułowane przez członków komisji egzaminacyjnej. Egzamin dyplomowy oraz prezentacja i obrona pracy przeprowadzana jest w celu sprawdzenia czy student osiągnął efekty kształcenia zakładane w programie studiów. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana. W skład komisji wchodzi 3 osoby: Przewodniczący, Promotor, Recenzent. Egzamin dyplomowy, na wniosek studenta lub promotora, może mieć charakter otwarty.

Ocena z toku studiów jest średnią ocen z przebiegu studiów wyznaczoną jako średnią ważoną zaokrągloną do dwóch miejsc po przecinku.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Plan i program studiów opracowane dla studentów kierunku „architektura” na Wydziale Architektury, Budownictwa i Sztuk Stosowanych pod względem formalno-prawnym nie spełniają wymagań Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów weterynarii i architektury (Dz.U. 2011 nr 207 poz. 1233). Co prawda czas trwania studiów jak i ogólna liczba punktów ECTS jaką musi osiągnąć student są zgodne z wymogami natomiast ze względu na zaniżoną liczbę godzin na studiach niestacjonarnych nie umożliwiają osiągnięcie efektów kształcenia wymaganych dla kierunku „architektura” oraz uzyskanie kwalifikacji inżynierskich i magisterskich. Poniższą analizę przeprowadzono dla dwóch form studiów: stacjonarnych oraz niestacjonarnych.

Studia stacjonarne: przedstawione programy studiów, pod względem treści kształcenia, stosowanych metod dydaktycznych oraz metod sprawdzania i oceny efektów kształcenia, są spójne z efektami kształcenia dla ocenianego kierunku. Moduły/przedmioty, w tym ich treści znajdujące się w przedstawionych programach studiów, w pełni pokrywają zakładane efekty kształcenia.

Programy nauczania na ocenianym kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia umożliwiają osiąganie zakładanych efektów kształcenia przy pomocy różnych metod kształcenia. Stosowane metody kształcenia, dostosowane do specyfiki kierunku, uwzględniają samodzielne uczenie się oraz aktywizujące formy pracy i umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia osiągniętych przez studentów, w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w stosunku do efektów kształcenia określonych zarówno dla przedmiotów, w tym praktyk zawodowych, jak i całego programu kształcenia zostały dobrane adekwatnie do ich specyfiki i zakładanych efektów.

Organizacja procesu kształcenia jest prawidłowa, należy jednak sformalizować prowadzenie praktyk zawodowych.

Pozytywnie należy ocenić zarówno program oraz obowiązujący system kontroli i zaliczania, który zapewnia realizację założonych efektów kształcenia. Proces rekrutacji jest przejrzysty i zrozumiały. Zasady i procedury rekrutacji na studia I stopnia (ze względu na brak egzaminu kierunkowego/rysunek) nie zapewniają właściwego doboru kandydatów, natomiast uwzględniają zasadę zapewnienia równych szans w podjęciu kształcenia na kierunku Architektura. Zasady i procedury rekrutacji na studia II stopnia są klarowne i tożsame z zasadami przyjętymi na kierunek architektura w większości uczelni.

Studia niestacjonarne: ze względu na liczbę zajęć wymagających bezpośredniego udziału

nauczycieli akademickich i studentów przypisanych studiom niestacjonarnym nie spełniają standardów kształcenia.

W zakresie programu i planu studiów stwierdzono:

- konieczność zmiany programu studiów dla studiów niestacjonarnych,
- konieczność aktualizacji kart przedmiotów w zakresie prawidłowego przypisania efektów kształcenia,
- przypadki zawyżania i zaniżenia oceny prac dyplomowych w stosunku do zakresu jak i nakładu pracy dyplomanta,
- planowanie zbyt dużej liczby godzin dydaktycznych (11-13) na czas zjazdów studiów niestacjonarnych,
- brak zróżnicowania poziomu trudności części pisemnej prac inżynierskich i magisterskich,
- brak założeń metodologicznych tj.: zdefiniowanie problemów badawczo-projektowych, określenie celów pracy i projektu, tez i metod badań w pracach magisterskich oraz strony bibliograficznej.

Dobre praktyki

- utworzenie nowatorskiego wydziału łączącego wszystkie zawody niezbędne do kompleksowej realizacji obiektu architektonicznego - budownictwo, architektura, architektura wnętrz oraz design,
- przynoszący pozytywne efekty w zakresie kształcenia (rywalizacja) poprzez organizowanie wystaw i konkursów, w których uczestniczą studenci,
- otwarcie na rynek branży budowlanej

Zalecenia

- spełnić wymagania standardów kształcenia,
- wprowadzić korektę liczby godzin zajęć dla studiów niestacjonarnych I i II stopnia studiów - zgodnie ze standardami kształcenia dla kierunku architektura. Minimalne wymagania standardów kształcenia na obu typach studiów powinny być zrealizowane w 100%, z uwzględnieniem wymagań rozporządzenia o warunkach prowadzenia studiów,
- zwiększyć liczbę godzin przypisanych seminarium dyplomowym, określić maksymalną liczbę studentów biorących udział w seminarium prowadzonym przez jednego promotora,
- dokonać weryfikacji kart opisów modułów poprzez korektę efektów kształcenia (mniejsza liczba efektów przypisana modułowi),
- zmienić organizację kształcenia na studiach niestacjonarnych I i II stopnia tak aby zajęcia planowane były równomiernie w dni zjazdowe,
- w przypadku prac magisterskich proponuje się sformułować kryteria dla części pisemnej bardziej adekwatne do statusu naukowego pracy, przy położeniu większego nacisku na aspekty metodologiczne pracy oraz na charakter problemowy pracy.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1.

Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK) w Wyższej Szkole Technicznej (WST) w Katowicach działa na podstawie *Zarządzenia Rektora nr 81/WST/2011 z dnia 25.11.2011r.* WSZJK oparty jest na działalności Uczelnianej Rady ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (URZJK) oraz Zespołów ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (ZZJK) działających w ramach poszczególnych kierunków. Bezpośredni nadzór nad działaniem systemu sprawuje Rektor, który *Rozporządzeniem Nr 25/WST/2017 z dn. 26.09.2017r.* powołał skład URZJK (Dziekan, 2 Prodziekanów, Przedstawiciel Dziekanatu, Przewodniczący Samorządu Studenckiego) oraz ZZJK m.in. dla Architektury (Kierownik Katedry/Kierunku oraz wyznaczona przez niego jedna osoba z minimum kadrowego). Kadencja ww. gremiów trwa rok (1.10.2017-30.09.2018). Nowym *Zarządzeniem nr 183/WST/2017 z dn. 19.12.2017r.* Rektor wprowadził zmiany w procedurach WSZJK, które objęły:

1. Opisy przedmiotów - *przygotowują wszyscy pracownicy dydaktyczni.*
2. Protokoły wraz z wnioskami z zebrań wszystkich katedr wchodzących w skład Wydziału - *przygotowuje kierownik katedry.*
3. Raporty samooceny katedr wchodzących w skład Wydziału - *przygotowuje kierownik katedry.*
4. Protokoły hospitacyjne (co najmniej 20% pracowników każdej katedry roku akademickim) - *przygotowuje kierownik katedry.*
4. Formularze aktywności naukowej i pozanaukowej - *przygotowują wszyscy pracownicy dydaktyczni.*
5. Analizy wyników osiągniętych przez absolwentów: prace dyplomowe, oceny końcowe. *Przygotowuje pracownik dziekanatu.*
6. Informacje nt. działalności studentów (udział w konkursach, publikacje, itd.) - *przygotowują pracownicy dydaktyczni sprawujący opiekę merytoryczną nad studentami.*
7. Analizy studenckich ankiet oceny pracowników dydaktycznych Wydziału - *przygotowuje Dział Kadr.*
8. Analiza studenckich ankiet programu kształcenia oraz organizacji studiów na wszystkich prowadzonych katedrach wchodzących w skład Wydziału - *przygotowuje pracownik dziekanatu.*
9. Analizy spełnienia efektów kształcenia na wszystkich prowadzonych katedrach wchodzących w skład Wydziału - *przygotowuje kierownik katedry.*
10. Raport z działalności Komisji Dyscyplinarnej - *przygotowuje przewodniczący komisji.*
11. Raport z działalności Działu Współpracy z Zagranicą - *przygotowuje kierownik działu.*
12. Raport z działalności komisji stypendialnej - *przygotowuje przewodniczący komisji.*

Według deklaracji przedstawicieli Władz Wydziału zakres i źródła informacji uwzględnianych w projektowaniu programu kształcenia obejmują: przepisy prawa, wyniki ankiet,

doświadczenie kadry, dane pozyskane od przedstawicieli rynku pracy (kontakty bezpośrednie, wykłady praktyków) oraz z Internetu, a także od specjalistów z danej dziedziny. Zakres, systematyczność przeprowadzania i kompleksowość monitorowania oraz okresowego przeglądu programu kształcenia, a także oceny osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia obejmują m.in. zebrania katedr przed każdym semestrem, podczas których omawiane są: plany zajęć, sylabusy, kolejność przedmiotów, liczbę przydzielonych im godzin. Wykładowcy-praktycy zgłaszają swoje uwagi do programu, kiedy stwierdzają, że brakuje w nim czegoś, co jest aktualnie poszukiwane na rynku pracy. Nauczyciele akademicki i studenci mogą zgłaszać swoje uwagi na temat programu studiów podczas posiedzeń Rady Wydziału i Senatu. *Pracodawcy nie uczestniczą formalnie w procesie doskonalenia jakości kształcenia na kierunku, jak również w procesie określania i modyfikacji efektów kształcenia, a swoje ewentualne uwagi do programu studiów zgłaszają tylko w sposób nieformalny (brak zinstytucjonalizowanej formy współpracy i konsultacji z otoczeniem, jak np. Rady Pracodawców).*

Dane wykorzystywane w monitorowaniu, okresowym przeglądzie programów kształcenia oraz w ocenie osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia, obejmują np. analizę osiągania założonych efektów kształcenia na kierunku „architektura”, przeprowadzoną przez ZZJK w r.a. 2016/17, w oparciu m.in. o: ankietę oceny programu kształcenia oraz organizacji studiów; hospitację zajęć dydaktycznych; analizę sylabusów; analizę narzędzi weryfikacji efektów kształcenia; analizę wyników sesji egzaminacyjnych; analizę prac dyplomowych; monitorowanie realizacji efektów kształcenia w ramach praktyk zawodowych. W analizie badania oceny studentów nt. programu kształcenia oraz organizacji studiów ZZJK zauważył niedociągnięcia, które należy jak najszybciej wyeliminować poprzez: przegląd wymiaru i weryfikację zajęć praktycznych, korektę powtarzających się treści nauczania na różnych przedmiotach oraz reorganizację działania Akademickiego Biura Karier. Hospitacje zostały przeprowadzone przez kierownika kierunku, objęły ok. 26% pracowników przypisanych do Katedry Architektury i wszystkie zakończyły się wynikiem pozytywnym. Analiza sylabusów przez ZZJK pozwoliła stwierdzić, iż w celu wyeliminowania rozbieżności należy wyznaczyć koordynatorów dla modułów, którzy będą odpowiedzialni za ujednolicenie zapisów i zbieżności zakładanych celów kształcenia dla danego przedmiotu, a poza tym należy prowadzić bieżącą weryfikację poprawnego przygotowania sylabusów, przed lub tuż po rozpoczęciu zajęć. Przy wykorzystaniu e-ankiety, udostępnionej wybranym nauczycielom akademickim, przeprowadzono ocenę narzędzi weryfikacji efektów kształcenia. Prowadzący dobrze ocenili przygotowanie studentów do realizacji modułu w wyniku następstw modułów w toku studiów, a pojedyncze propozycje zmian w siatce godzin pozwoliły stwierdzić, że jest ona zaplanowana prawidłowo. Na podstawie szczegółowych rozkładów ocen uzyskanych przez studentów wszystkich typów studiów na „architekturze” ZZJK stwierdził, że większość studentów uzyskała oceny świadczące o osiągnięciu założonych efektów kształcenia. W celu weryfikacji efektów kształcenia sprawdzono 5 losowo wybranych prac dyplomowych, ich recenzji i protokołów egzaminu dyplomowego oraz ocen wystawionych w procesie dyplomowym. Na podstawie analizy ww. dokumentacji stwierdzono, że: efekty kształcenia dla seminarium dyplomowego zostały w pełni osiągnięte, analizowane prace spełniają kryteria stawiane pracom dyplomowym inżynierskim oraz magisterskim, przedstawiona dokumentacja świadczy o poprawnym przeprowadzeniu procesu dyplomowania. Wnioski z oceny realizacji

efektów kształcenia w ramach praktyk zawodowych wg ZZJK są następujące: przedsiębiorcy oceniają studentów pozytywnie zarówno w aspekcie wiedzy, umiejętności, jak i kultury osobistej; odbyte praktyki są przez studentów oceniane jako pozytywne i wartościowe w ich edukacji; program praktyk jest adekwatny do kierunku studiów i czasu, w którym jest realizowany. Propozycje ZZJK: wprowadzić zmiany, które mogłyby ułatwić wypełnienie i weryfikację dokumentacji; na Zaświadczeniu w rubryce „*Ogólna opinia o praktykancie*” poprosić o zwrócenie uwagi na stopień przygotowania wiedzy studenta; doprecyzowanie na formularzu wypełnianym przez studenta, jakie informacje powinny znaleźć się w Sprawozdaniu i Samoocenie.

Rektor Zarządzeniem nr 81a/WST/2011 z dn. 25.11.2011r. wprowadził zasady prowadzenia ankietyzacji i hospitacji zajęć. Ocenie za pomocą ankiet podlegają: nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia (nie rzadziej niż raz na 2 lata), program kształcenia oraz organizacja studiów (prowadzana wśród absolwentów począwszy od r.a. 2014/15). Wzór protokołu hospitacji zawiera Zarządzenie Rektora Nr 15/WST/2011 z dn. 07.03.2011r., natomiast nowy wzór ankiety - oceny nauczyciela akademickiego prowadzącego zajęcia oraz wzór ankiety oceniającej program kształcenia i organizację studiów - Rozporządzenie Rektora Nr 19/WST/2012 z dnia 22.05.2012r. ZO PKA otrzymał do wglądu ww. przegląd efektów kształcenia za r.a. 2016/17, zawierający m.in. analizy wyników: ankiet oceny zajęć dydaktycznych (nauczycieli akademickich), hospitacji zajęć dydaktycznych oraz analizę ww. ankiety dot. programu kształcenia i organizacji studiów na ocenianym kierunku za r.a. 2016/17. Zawiera ona 17 pytań zamkniętych (9 dot. programu kształcenia, 7 organizacji studiów, 1 ogólne dot. kierunku studiów) oraz 3 otwarte - dodatkowe uwagi. Zgodnie z wynikami badania za najpilniejsze działanie uznano przegląd treści nauczania, aby nie powtarzały się w ramach różnych przedmiotów oraz reorganizacja działania Biura Karier (te 2 kwestie oceniono najniżej). Należy też położyć większy nacisk na wskazane przez respondentów najistotniejsze dla potrzeb przyszłej pracy zawodowej moduły kształcenia, np. poprzez organizację praktyk zawodowych u współpracujących z Uczelnią pracodawców. Ogólna ocena programu kształcenia oraz organizacji studiów, dokonana przez studentów na tym kierunku, jest zadowalająca, jednak dbając o jakość kształcenia należy wciąż dążyć do jej optymalizacji. System ankietyzacji jest istotnym elementem monitorowania i oceny jakości kształcenia, na co wskazuje dobra zwrotność wypełnionych, *warto jednak podkreślić, iż w ocenie studentów system ten nie jest transparentny, bo wyniki ankiet nie są udostępniane studentom ani publikowane na stronie internetowej Uczelni.*

Senat Uchwałą Nr 8/17/06/2012 z dn. 21.06.2012r. zatwierdził zasady dyplomowania, zaktualizowane Uchwałą Nr 3/9/09/2017 z dn. 19.09.2017r. Dodatkowo dn. 27.03.2013r. wdrożono zalecenia dotyczące zakresu i wytycznych do prac dyplomowych na kierunku „architektura” studia I i II st. w celu zwiększenie kontroli nad procesem przygotowania pracy, w konsekwencji na zwiększenie jakości części tekstowej i rysunkowej, a także ujednolicenie zakresu prac dyplomowych.

WST w Raporcie Samooceny w analizie SWOT jako jeden z negatywnych czynników wewnętrznych wskazała: „*niewystarczająco rozwinięty system monitorowania losów zawodowych absolwentów*”. Potwierdzają to otrzymane w trakcie wizytacji materiały – ostatnie badanie karier zawodowych absolwentów było skierowane do rocznika 2013/14, ale względu na zmianę zapisów Ustawy z dnia 27 lipca 2005r. Prawo o szkolnictwie wyższym, Uczelnia nie

przeprowadziła tego badania (zdjęto obowiązek badań z uczelni). Z informacji uzyskanych podczas wizytacji wynika, że pracownicy utrzymują stały, bezpośredni kontakt z absolwentami (konkursy, plenery). Aktualnie zgodnie z nowym *Zarządzeniem Rektora nr 179/WST/2017 z dn. 19.12.2017r.* w sprawie monitorowania karier zawodowych absolwentów Akademickie Biuro Karier (ABK) przygotowało ankietę do „Badania Karier Zawodowych Absolwentów WST” w wersji papierowej – wypełnianej na Uczelni w momencie składania kompletu dokumentów niezbędnych do odbioru dyplomu, a po 3 i 5 latach będzie przysyłać ją absolwentom na wskazany przez nich adres e-mailowy (adres do korespondencji). ABK będzie przetwarzać i analizować otrzymane dane i na ich podstawie tworzyć raporty, które raz w roku przedstawi Prorektorowi, który sprawuje nadzór nad prawidłowym przebiegiem i analizą wyników z przeprowadzonej ankiety. *Z uwagi na zbyt krótki okres obowiązywania ww. zarządzenia (3 miesiące) ZO PKA nie może jeszcze ocenić jego skuteczności.*

Sposób wykorzystania wyników monitorowania, okresowego przeglądu programu kształcenia oraz oceny osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia oraz skuteczność działań doskonalących podejmowanych na tej podstawie obejmuje, np.: podsumowanie działalności WSZJK za r.a. 2016/17, w którym URZJK ustaliła, że prace ZZJK przebiegały zgodnie z procedurami. Rada zgromadziła od pracowników: opisy przedmiotów oraz informacje nt. ich aktywności naukowej i pozanaukowej, od Kierowników katedr: protokoły i wnioski ze wszystkich zebrań oraz protokoły odbytych hospitacji, Raporty z działalności m.in. od: Biura Karier i Działu Współpracy z Zagranicą. URZJK poddała analizie ww. dane oraz wyniki (prac dyplomowych, ocen końcowych, średnich z przebiegu studiów) osiągnięte przez absolwentów na poszczególnych kierunkach, a także wyniki oceny pracowników dydaktycznych przez studentów. Rada uznała wyniki przeprowadzonej analizy jako zadowalające i sformułowała wniosek, iż przebieg procesu kształcenia w WST w r.a. 2016/17 przebiegał prawidłowo, niemniej zauważyła potrzebę ciągłego doskonalenia wszelkich działań związanych z jakością kształcenia. Ponadto zaleciła jako najpilniejsze działanie w możliwie krótkim terminie wprowadzenie systemu antyplagiatowego w celu sprawdzania prac dyplomowych studentów. *ZO PKA zwraca uwagę, że Senat już 16.12.2014r. przyjął Uchwałę Nr 8/22/12/2014 dot. trybu i zasad funkcjonowania procedury antyplagiatowej w WST, która powinna zacząć obowiązywać dla prac przygotowywanych od r.a. 2015/16. Z informacji uzyskanych od Władz Wydziału podczas wizytacji wynika, że procedura jest na etapie wdrażania, ale ZO PKA nie odnotował żadnych śladów na potwierdzenie tego stwierdzenia.*

3.2.

Interesariusze wewnętrzni (studenci, pracownicy) i zewnętrzni (kandydaci, pracodawcy) mają zapewniony dostęp do informacji nt. programu kształcenia i realizacji procesu kształcenia, zarówno w wersji elektronicznej, jak i papierowej. Przekazywane informacje są uaktualniane na bieżąco, zrozumiałe oraz zgodne z potrzebami odbiorców. Zakres, aktualność i zgodność z potrzebami różnych grup odbiorców, udostępnianej publicznie informacji o warunkach rekrutacji, programie kształcenia i jego realizacji przedstawia się następująco: w wersji papierowej – gabloty na terenie Uczelni, Dziekanat (m.in. program kształcenia, opis efektów kształcenia, system ich oceny i weryfikacji, Regulamin Studiów, plany zajęć, godziny konsultacji); w wersji elektronicznej – strona internetowa WST – zakładki dla: *kandydatów* (m.in. Warunki rekrutacji, Studia I i II st., Studia podyplomowe, Kursy i szkolenia), *studentów*

(Harmonogram roku, Regulaminy, Plany zajęć, Sesja, Proces dyplomowania, Praktyki, Stypendia, Ubezpieczenia, Biuro ds. studentów niepełnosprawnych, Podania i oświadczenia, Katalog przedmiotów, Oprogramowanie dla Studentów) oraz *Dział współpracy z zagranicą* (Program Erasmus+, Deklaracja polityki, Uczelnie partnerskie, Informacje i Regulaminy, Zasady rekrutacji, Dla studentów, Dla pracowników). Uczelnia zaprasza do współpracy pracodawców, którzy są zainteresowani zatrudnieniem studentów i absolwentów WST do pracy, na staż lub na praktyki (http://www.wst.com.pl/biuro_karier/pracodawcy). Oferuje także możliwość zorganizowania prezentacji firm na swoim terenie, co umożliwi studentom lepiej poznać krajowy rynek pracy.

Informacje o uznawaniu efektów kształcenia i kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, zasadach dyplomowania oraz zasadach potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zawierają m.in.: *Regulamin studiów (1.10.2015)* oraz *Regulamin potwierdzania efektów uczenia się (1.10.2015)*, a także *Uchwała Senatu Nr 3/9/09/2017 z dn. 19.09.2017r. w sprawie zatwierdzenia zasad dyplomowania*, dostępne na stronie internetowej w zakładce „dla studentów” (<http://www.wst.com.pl/strefa/aktualnosci>).

Uczelnia nie opracowała jeszcze w ramach WSZJK procedury analizy dostępu do informacji nt. programu i procesu kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach, np. w postaci dodatkowego pytania do ankiet już funkcjonujących (jak np. ankieta oceniająca program kształcenia i organizację studiów, która zawiera jedynie pytanie: „Czy funkcjonowanie strony internetowej Uczelni/Wydziału spełniało oczekiwania?”). Strona internetowa WST nie posiada zakładki „Jakość Kształcenia”, która mogłaby przykładowo zawierać informacje nt.: aktualnego składu uczelnianych organów kolegialnych (URZJK, 8 ZZJK), zakresu ich działania/obowiązków oraz terminów i tematyki spotkań, procedur WSZJK. W takiej zakładce można by także zamieścić ogólne zbiorowe opracowania dot. wyników ankiet studentów i absolwentów oraz wdrożonych na ich podstawie działań naprawczych, w celu zachęcenia większej liczby studentów i absolwentów do ich wypełniania.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Podsumowując, według ZO PKA obecnie funkcjonujący w WST w Katowicach Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia w zakresie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia oraz publicznego dostępu do informacji jest skuteczny na poziomie zadowalającym (potwierdzają to także wnioski z badań ankietowych i analiz przeprowadzonych przez Uczelnię). W celu jego dalszego doskonalenia należy wprowadzić opisane poniżej poprawki i zalecenia ZO PKA.

Interesariusze wewnętrzni oraz zewnętrzni mają możliwość uczestniczenia w projektowaniu, zatwierdzaniu, monitorowaniu i okresowym przeglądzie programu kształcenia (w różnym stopniu). Studenci są włączani w ten proces tylko na etapie przeglądu programu i jego modyfikacji – składając wnioski, np. do Dziekana, natomiast w procesie tworzenia programu udziału nie biorą. Wpływają na kształt WSZJK także poprzez wyrażanie swoich opinii w ankietach oraz za pośrednictwem swojego przedstawiciela w Uczelnianej Radzie ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (Przewodniczący Samorządu Studenckiego). Pracodawcy nie uczestniczą formalnie w procesie doskonalenia jakości kształcenia na kierunku, jak również w procesie określania i modyfikacji efektów kształcenia, a swoje ewentualne uwagi do programu studiów zgłaszają w sposób nieformalny.

Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni potwierdzili na spotkaniach, że mają zapewniony dostęp do informacji nt. programu kształcenia i realizacji procesu kształcenia, zarówno w wersji elektronicznej, jak i papierowej, a przekazywane informacje są uaktualniane na bieżąco, zrozumiałe oraz zgodne z ich potrzebami.

Uczelnia stworzyła odpowiednie podstawy formalne dla funkcjonowania WSZJK, konieczne jest jednakże ich dalsze rozbudowywanie i doskonalenie oraz skuteczniejsze angażowanie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w jego procedury, a zwłaszcza w projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia.

Dobre praktyki

-

Zalecenia

ZO PKA zaleca:

1. Zwiększyć zaangażowanie interesariuszy wewnętrznych, zwłaszcza studentów, w procedury WSZJK, szczególnie w zakresie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia na kierunku „architektura”.
2. Zwiększyć zaangażowanie interesariuszy zewnętrznych w procedury WSZJK, szczególnie w zakresie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia na kierunku „architektura” – stworzyć zinstytucjonalizowaną formę współpracy i konsultacji z otoczeniem, jak np. Radę Pracodawców.
3. Wdrożyć procedurę antyplagiatową w WST (*Uchwała Senatu Nr 8/22/12/2014 z dn. 16.12.2014r.*).
4. Wdrożyć formalną metodę badania losów absolwentów na ocenianym kierunku studiów (na podstawie *Zarządzenia Rektora nr 179/WST/2017 z dn. 19.12.2017r.*), pozwalającą na ocenę nie tylko sytuacji na rynku pracy, ale także umożliwiającą uzyskanie bardziej precyzyjnych wniosków i zaleceń dla ewentualnych modyfikacji w programie studiów kierunku „architektura”.
5. Utworzyć na stronie internetowej WST miejsce dedykowane jakości kształcenia i zamieścić tam, np. informacje nt.: aktualnego składu uczelnianych organów kolegialnych (URZJK, 8 ZZJK), zakresu ich działania/obowiązków oraz terminów i tematyki spotkań, nowych procedur WSZJK.
6. Zamieścić w ww. miejscu ogólne zbiorowe opracowania dot. wyników ankiet i absolwentów oraz wdrożonych na ich podstawie działań naprawczych, w celu zachęcenia większej liczby studentów i absolwentów do ich wypełniania.
7. Dodać pytania do ankiet już funkcjonujących (jak np. ankietę oceniającą program kształcenia i organizację studiów) dot. oceny publicznego dostępu do informacji nt. programu i procesu kształcenia.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2. Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1.

Zespół wizytujący PKA dokonał analizy i oceny spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego, na podstawie raportu Polon, przesłanej i przedstawionej podczas wizytacji dokumentacji i rozmów przeprowadzonych z władzami Wydziału. W ocenie tej uwzględniono w szczególności posiadane przez nauczycieli akademickich stopnie i tytuły naukowe, reprezentowane przez nich dyscypliny oraz dorobek – naukowy i praktyczny (projektowy i artystyczny). Sprawdzono również obciążenia dydaktyczne w roku akademickim 2017/2018. Do minimum kadrowego na kierunku „architektura”, na poziomie kształcenia pierwszego stopnia, Jednostka zgłosiła 16 nauczycieli akademickich, w tym 4 samodzielnych pracowników nauki (3 profesorów i 1 doktora habilitowanego) oraz 12 nauczycieli ze stopniem doktora. Taka liczba występuje również w systemie POL-on. Z przedstawionych przez Uczelnię dokumentów wynika, że wszystkie te osoby reprezentują obszar i dziedzinę nauk technicznych i dyscyplinę: architektura i urbanistyka.

Zgodnie § 12.1 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. z dnia 30 września 2016 r., poz. 1596), minimum kadrowe – w przypadku studiów pierwszego stopnia na kierunku o profilu praktycznym – stanowi co najmniej 1 samodzielny nauczyciel akademicki oraz co najmniej 5 nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora. Zatem minimum kadrowe na poziomie studiów pierwszego stopnia uznaje się za spełnione.

Natomiast na poziomie kształcenia drugiego stopnia Jednostka zgłosiła 17 nauczycieli akademickich, w tym 5 samodzielnych pracowników nauki (4 profesorów i 1 doktora habilitowanego) oraz 12 nauczycieli ze stopniem doktora. Taka liczba występuje również w systemie POL-on. Z dokumentów wynika, że 17 osób reprezentuje obszar i dziedzinę nauk technicznych i dyscyplinę: Architektura i urbanistyka.

Zgodnie § 12.1 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. z dnia 30 września 2016r., poz. 1596), minimum kadrowe – w przypadku studiów drugiego stopnia na kierunku o profilu praktycznym – stanowi co najmniej 6 samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej 6 nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora. Równocześnie, zgodnie z art. 9a pkt. 2 Ustawy z dnia 27 lipca 2005r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U.2016.1842 tj. z dnia 2016.11.15) podstawowa jednostka organizacyjna uczelni prowadząca studia pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym może zaliczyć do minimum kadrowego, w miejsce nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego lub będącego osobą, która nabyła uprawnienie równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego na podstawie art. 21a Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i

tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki – dwie osoby posiadające stopień naukowy doktora i znaczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, w dziedzinie związanej z kierunkiem studiów. Zatem na tej podstawie, warunek liczbowego spełnienia minimum kadrowego, stanowiącego o wymogu zapewnienia co najmniej 6 (przy zgłoszonych 5 samodzielnych nauczycielach akademickich i przy zaliczeniu – w miejsce jednego samodzielnego pracownika nauki – 2 nauczycieli z grupy doktorów) – uważa się za spełniony. Liczba pozostałych nauczycieli z grupy doktorów wynosi wówczas 10 (przy wymaganych 6) i jest wystarczająca dla spełnienia minimum kadrowego na tym kierunku również w tej grupie nauczycieli akademickich. Równocześnie liczba osób, o których mowa w ust. 2 lub 3, 2 Ustawy z dnia 27 lipca 2005r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U.2016.1842 tj. z dnia 2016.11.15) nie przekracza 50% liczby osób zaliczanych do minimum kadrowego, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 pkt. 1, w grupie samodzielnych pracowników nauki, a także 50% liczby osób zaliczonych do grupy nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora.

Zespół Oceniający stwierdził niespójność w danych odnośnie do 3 osób i prowadzonych przez nich zajęć na tym kierunku. Jeden profesor zgłoszony do minimum kadrowego na studiach drugiego stopnia w charakterystyce kadry wg opisu prowadzi przedmioty: Przegląd konstrukcji współczesnych (9h w. na sem. 1 SUM) i tzw. nadzór nad projektami (30h proj. x 2 grupy na sem.1 SUM). Natomiast 2 doktorów: pierwszy z nich wg opisu prowadzi przedmioty: Adaptacja wnętrza (50h proj. na sem. 8 SS i 30h proj. na sem. 8 SN, jako tzw. nadzór nad zajęciami, Oświetlenie w architekturze (9h w., 20h proj. na sem. 2 SUM, jako tzw. nadzór nad zajęciami, Seminarium dyplomowe (12h na sem. 3 i 15h i na sem. 4 SUM), drugi zaś w charakterystyce kadry w ogóle nie występuje, a jedynie w Raporcie Samooceny cz. 2, s. 79-80, w którym nie sprecyzowano prowadzonych przez niego przedmiotów i obciążeń godzinowych.

W wykazie obsady zajęć dydaktycznych wszystkie te osoby nie są ujęte. Nie są też promotorami dyplomów przedstawionych w zestawieniu prac dyplomowych. Uznano to za błędy pisarskie Raportu Samooceny. Zgodnie bowiem z §10. 2 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. z dnia 30 września 2016 r., poz. 1596) nauczyciel akademicki posiadający tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego lub będący osobą, która nabyła uprawnienia równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego na podstawie art. 21a Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2016r. poz. 882 i 1311), może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli w danym roku akademickim prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia w wymiarze co najmniej 30 godzin dydaktycznych, a w przypadku studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym – w wymiarze co najmniej 60 godzin dydaktycznych. Zaś zgodnie z §10.3 tego Rozporządzenia nauczyciel akademicki posiadający stopień naukowy doktora lub tytuł zawodowy magistra lub równorzędnny może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli w danym roku akademickim prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia w wymiarze co najmniej 60 godzin dydaktycznych.

Brak jednoznacznego odniesienia do przedmiotów oraz realizowanych na nich godzin, uniemożliwia pełną identyfikację i ocenę spełnienia obowiązujących kryteriów, wynikających z zapisów prawa.

Zespół Oceniający uznał natomiast, że pomimo, że wizytowany kierunek przyporządkowany został przez Uczelnię w całości do obszaru nauk technicznych, dziedziny nauk technicznych i dyscypliny Architektura i urbanistyka, to efekty kształcenia określone przez Jednostkę, sformułowane w standardach określonych dla kierunku „architektura”, odnoszą się również pośrednio do dyscypliny budownictwo. Zgodnie z § 11. ww. Rozporządzenia nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego określonego kierunku studiów o profilu praktycznym jeżeli spełnia wymagania określone w pkt. 1 tj.: „posiada zapewniający realizację programu studiów dorobek naukowy lub artystyczny w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku) lub „posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla tego kierunku”. Po przeprowadzonej analizie dorobku naukowego oraz doświadczenia zawodowego nauczycieli akademickich zgłoszonych do minimum – zarówno na podstawie pozyskanych faktów uzupełniających podczas wizytacji – można stwierdzić, że warunek ten został spełniony w zakresie niepełnym.

Nauczyciele akademicy zgłoszeni do minimum – z wyjątkiem jednej osoby z grupy doktorów – przedstawili dorobek, potwierdzający ich doświadczenie zawodowe uzyskane poza uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla tego kierunku. Realizują oni prace naukowe lub twórcze-projektowe z reprezentowanych dyscyplin. Ich wyniki, stanowią podstawę do zakwalifikowania ich dorobku, jako znaczącego. Osoba niezaliczona do tego grona przedstawiła jedynie dorobek dydaktyczny, popularyzatorski i pełnione funkcje. Choć jest on ważny (np. nagrody w konkursach studenckich), to w przedstawionej formie nie odnosi się do wymagań § 11. Rozporządzenia.

Minimum kadrowe dla tego kierunku, zarówno na pierwszym jak i drugim stopniu kształcenia, uznaje się za spełnione.

Liczba studentów kierunku „architektura” wynosiła w Jednostce: w roku. akad. 2017/2018: 110 – dla studiów I stopnia oraz 83 – dla studiów II stopnia. Proporcja liczby nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego do liczby studentów, w przypadku studiów I stopnia wynosi zatem: 15 nauczycieli na 110 studentów, tj. 1:7,3. Proporcja liczby nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego do liczby studentów przypadku studiów II stopnia wynosi: 16 nauczycieli na 83 studentów, tj. 1:5,2. Warunki określone w ww. Rozporządzeniu spełnione są zatem z dużym nadstatkiem.

4.2.

W roku akademickim 2017/2018, na całym Wydziale, zatrudnionych jest w sumie 235 nauczycieli akademickich, w tym 100 na etacie i 135 na godzinach zleconych.

Do obsługi kierunku „architektura” wyszczególniono 70 nauczycieli akademickich, w tym: 5 profesorów tytularnych, 2 doktorów habilitowanych, 40 doktorów oraz 23 magistrów. Pracownicy samodzielni nauki stanowią więc 10%, zaś doktorzy 57% kadry akademickiej na tym kierunku. Jest to znaczący wynik.

Dyrektywa 2005/36/WE Parlamentu i Rady Europy z dnia 7 września 2005r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych architektów (Sekcja 8 Architekci Artykuł 46) stanowi: „Kształcenie musi odbywać się na poziomie studiów wyższych, których podstawowym

przedmiotem jest architektura i których program w równoważnym stopniu uwzględnia teoretyczne i praktyczne aspekty kształcenia architekta (...). Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: weterynarii i architektury również traktuje architekturę, co oczywiste, jako dyscyplinę podstawową na tym kierunku. Proporcje ilościowe kadry z poszczególnych dyscyplin naukowych realizującej kształcenie na tym kierunku są prawidłowe i gwarantują spełnienie wymogów prawnych w zakresie realizacji przedmiotów kierunkowych i ich treści, oraz zakładanych efektów kształcenia.

Dobór kryteriów kompetencyjnych nauczycieli takich jak: wykształcenie, kwalifikacje naukowe i zawodowe, dorobek naukowo-badawczy i dydaktyczny oraz dorobek projektowy, stanowi podstawę obsady zajęć. Kwalifikacje naukowe kadry dydaktycznej mają w większości przypadków dobry związek z praktycznymi formami aktywności zawodowej, architektonicznej realizowanej poprzez: projektowanie architektoniczne, projektowanie urbanistyczne, konserwatorskie, planowanie przestrzenne. Duża część kadry zaliczonej do minimum kadrowego ma uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej lub konstrukcyjno-budowlanej, co powinno być jednym z podstawowych wymagań kwalifikujących do prowadzenia zajęć praktycznych na tym kierunku, a zwłaszcza przy realizacji prac dyplomowych, które tradycyjnie na wszystkich wydziałach architektury mają status podwójny – naukowy i projektowy. Jest bowiem oczywiste, że praca dyplomowa, szczególnie na profilu praktycznym, powinna być kierowana przez promotorów architektów, najlepiej z uprawnieniami projektowymi lub innym istotnym potwierdzeniem znaczącego doświadczenia uzyskanego w projektowaniu. Są one wszak dowodem ich twórczej samodzielności oraz zdobytych przez nich kwalifikacji zawodowych i doświadczenia praktycznego. W przypadku prac magisterskich, winni mieć też oni dodatkowo podstawowe kwalifikacje naukowe, minimum stopień naukowy doktora. To stanowić powinno niezbędny warunek zapewnienia podwójnego – praktycznego i naukowego – statusu dyplomu realizowanego na kierunku Architektury o profilu praktycznym. Stanowi bowiem zarówno o potwierdzonej kwalifikacjami możliwości dalszego rozwijania przez absolwentów działalności naukowej lub naukowo-dydaktycznej, jak i realizacji przez nich odpowiednich kwalifikacji zawodowych – projektowych i wykonawczych, predysponujących do pełnienia w przyszłości samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie w specjalności architektonicznej.

Analiza przedstawionych dokumentów stanowi, że w 2 przypadkach dyplomy kierowane były przez osoby bez stopnia naukowego. Należy dążyć do tego, aby takie przypadki, jeśli mają zamierzony cel dydaktyczny, były realizowane przez te osoby w funkcji drugiego promotora.

Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. z dnia 30 września 2016r., poz. 1596) w § 4. 4. pkt 2, wskazuje na konieczność zagwarantowania w programie studiów o profilu praktycznym modułów zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS, o której mowa w ust. 1 pkt 2, służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych. To wymaganie powinno się odnosić w szczególności do procesu realizacji prac dyplomowych i seminariów, które są podsumowaniem całej edukacji na studiach. To powinna zagwarantować wysokokwalifikowana kadra, o kompetencjach projektowych i równocześnie naukowych w dyscyplinie Architektury i urbanistyki. Umiejętne łączenie działalności

projektowej z wdrożeniami wyników prowadzonych badań naukowych powinno być zatem normą przy ocenie kadry każdej jednostki realizującej kierunek „architektura”, zwłaszcza realizującej proces dyplomowania.

Znaczna część nauczycieli stanowiących całą obsługę kadrową kierunku posiada uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej oraz dobre doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, co w przypadku kształcenia na kierunku Architektura jest niezbędnym elementem kształcenia na kierunku o profilu praktycznym. Działalność ta jest częściowo łączona z działalnością naukową, stanowiąc właściwą podstawę do naukowego i praktycznego rozwoju kadry akademickiej na wydziałach architektury. Związek nauki i twórczości projektowej jest bowiem w dyscyplinie naukowej i przy profilu praktycznym kluczowy.

Większość nauczycieli akademickich realizuje badania naukowe lub/i projektowe (praktyczne). Ich wyniki, stanowią podstawę do pozytywnej kwalifikacji ich dorobku naukowego i projektowego w dyscyplinie *Architektury i urbanistyki*. Należy jednak zauważyć, że nie wszyscy nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na tym kierunku posiadają adekwatny do prowadzonych przedmiotów, zapewniający realizację programu studiów, dorobek naukowy lub doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, związany z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla tego kierunku.

Na przykład jeden z nauczycieli akademickich, prowadząc przedmioty: Wstęp do projektowania architektonicznego sem.1 SN i Oświetlenie w architekturze na sem. 2 SUM ma dorobek prawie wyłącznie z projektowania termomodernizacji budynków.

Dwie inne osoby, pierwsza prowadząca przedmiot Grafika komputerowa, na sem. 5 SN i sem. 6 SN, druga zaś przedmiot Ochrona zabytków na sem. 1 SUM, mają natomiast bardzo wyrwykowy, enigmatycznie opisany dorobek. Brak jest zestawienia publikacji lub projektów, które ten dorobek potwierdzają lub dokumentują zdobyte poza uczelnią doświadczenie zawodowe. Sama praca urzędnika, nawet z dużym stażem, nie może być uznana za dorobek.

Jeden z nauczycieli prowadzących lektorat z Języka niemieckiego na sem. 1, 2, 3 i 4 ma bardzo skromny dorobek w ostatnim okresie pracy, zaś inny – prowadzący lektorat z Języka angielskiego na sem. 1, 3 i 4 – nie wykazał żadnego dorobku lub potwierdzenia jakiegokolwiek choćby rozwoju zawodowego i samokształcenia w reprezentowanej dyscyplinie, nawet dydaktycznego.

4.3.

Po analizie dostępnych Zespołowi Oceniającemu dokumentów oraz przeprowadzonych rozmów z kierownictwem wydziału i jego kadrami akademicką można stwierdzić, że Jednostka ma pragmatyczną politykę kadrową, która umożliwia właściwy dobór kadry. Stara się motywować nauczycieli do podnoszenia kwalifikacji praktycznych, naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych. Kadra naukowo-dydaktyczna jest dziś stabilna. Istnieje w niej motywacja prorozwojowa, szczególnie w sferze doktoryzowania się. To tendencja, która zapewnia rozwój kadrowy Jednostki i utrzymanie poziomu realizowanej w nim dydaktyki. Warto ją wzmocnić w grupie pracowników aspirujących do kwalifikacji habilitacyjnych.

Realizowana polityka kadrowa ma charakter motywacyjny. Zachęca do rozwoju naukowego poprzez m.in. wspieranie działalności praktycznej-projektowej, badań naukowych oraz implementacji ich wyników do praktyki projektowej, intensyfikację działalności publikacyjnej, wystąpień o granty zewnętrzne, do udziału w konferencjach i warsztatach. Zachęca ich też do

podnoszenia kwalifikacji zawodowych (uprawnienia) i dydaktycznych (certyfikaty). Narzędziami tej polityki jest motywacja ze strony kierowników jednostek organizacyjnych i kadry dziekańskiej. Jednostka wspiera i zachęca swoich pracowników do inicjowania i finansowego wspierania procedur awansowych, udzielanie urlopów naukowych, finansowanie podejmowanych przez nich badań i podnoszenia kwalifikacji praktycznych.

Jednym z czynników motywujących nauczycieli do dbałości o jakość realizowanej dydaktyki jest wdrożony system okresowej oceny nauczycieli, w tym ankietowania i hospitacji zajęć, a także okresowej oceny działalności dydaktycznej, naukowej oraz organizacyjnej kadry.

System oceny nauczycieli jest kompleksowy i wieloaspektowy, pod względem sposobów oceny jakości. W ocenie tej bierze się pod uwagę np. podnoszenie kwalifikacji w zakresie doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią. Uwzględnienia się też osiągnięcia dydaktyczne jako jedno z kryteriów doboru i oceny kadry oraz podstawy jej doskonalenia i prowadzanej polityki kadrowej Uczelni.

Studenci mogą także samodzielnie zgłaszać opinie nt. nauczycieli do władz uczelni, co skutkuje adekwatną reakcją.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Pracownicy Jednostki realizują zarówno badania naukowe, jak i działalność praktyczną związaną z projektowaniem architektury, urbanistyką, planowaniem, konserwacją zabytków etc. Stanowi o tym ich dobry dorobek publikacyjny i projektowo-realizacyjny, duża liczba wystaw autorskich i zespołowych, udziały w konferencjach, konkursach, a także działalność wydawnicza Jednostki.

Prowadzone badania i działalność praktyczna realizowane są głównie w dyscyplinie naukowej Architektury i urbanistyki, a więc w zakresie tej dyscypliny, do której w większości odnoszą się efekty kształcenia. Nauczyciele akademicki, w tym wskazani do minimum kadrowego, realizują zarówno indywidualne, jak i zespołowe prace badawcze i projektowe. Zaangażowanie pracowników w realizację badań naukowych jest często ściśle powiązany z ich aktywnością projektowo-twórczą, architektoniczną.

Realizowane badania obejmują szeroki zakres problematyki związanej z dyscypliną Architektura i urbanistyka. Są one związane z rozwojem różnych specjalności naukowych i wielu problemów. W realizowanych i planowanych zadaniach badawczych, kładzie się duży nacisk na rozwój kadry naukowej i jej awansowanie.

W procesy badawczo-projektowe włączani są niejednokrotnie studenci Jednostki, co dowodzi korelacji procesu kształcenia z praktyką realizacyjną. Zwiększa też szanse zawodowe absolwentów Uczelni na rynku pracy. Są także podstawą do rozwinięcia działalności kół naukowych i otwartych na udział wszystkich studentów inicjatyw warsztatowych i konkursowych. Prowadzone badania są wykorzystywane także na etapie projektowania i doskonalenia programu kształcenia. Stanowią o tym jego modyfikacje i wprowadzane także nowe przedmioty.

Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich odpowiada wymogom określonym dla kierunków studiów o profilu praktycznym. Ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku, spełniając wymagane kryterium z nadstatkiem.

Minimum kadrowe dla tego kierunku, zarówno na pierwszym jak i drugim stopniu kształcenia, uznaje się za spełnione.

W aspekcie rozwiązań systemowych rozwoju kadry polityka Uczelni jest ukształtowana pragmatycznie. Umożliwia ona w większości właściwy dobór kadry i motywuje nauczycieli do podnoszenia swoich kwalifikacji naukowych i praktycznych oraz rozwijania kompetencji dydaktycznych. O skuteczności polityki kadrowej stanowi znaczący przyrost w ostatnich latach liczby doktorów. Należałoby oczekiwać tego również w grupie doktorów habilitowanych.

Jednostka ma wdrożony system okresowego ankietowania i hospitacji zajęć, a także okresowej oceny działalności dydaktycznej, naukowej oraz organizacyjnej kadry.

Dobrą jakość osiągnięć na kierunku praktycznym potwierdzają dobre proporcje liczby samodzielnych pracowników naukowych i doktorów do ogólnej liczby pracowników naukowo-dydaktycznych Jednostki. Pracownicy samodzielni nauki stanowią 10%, zaś doktorzy 57% kadry akademickiej na tym kierunku. Jest to wynik znaczący.

Ważną część dorobku stanowi także działalność praktyczna, projektowa nauczycieli, realizowana poza Uczelnią, potwierdzająca swoją niekwestionowaną służebność wobec praktycznego statusu kierunku „architektura” oraz celu, jakiemu ma służyć kształcenie na nim. Znaczący dorobek zawodowy, architektoniczny pracowników Jednostki wskazuje na wysokie kwalifikacje kadry.

Rezultaty prowadzonych w Jednostce badań naukowych i działalności projektowej są wykorzystywane w procesie kształcenia, także na etapie projektowania i doskonalenia programu kształcenia.

Dobre praktyki

Większa część nauczycieli akademickich ma udokumentowaną działalność praktyczną, projektową, potwierdzającą ich doświadczenie zawodowe i praktykę zdobytą poza uczelnią (większość kadry ma uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej).

Zalecenia

Prowadzenie seminariów dyplomowych i realizowanie funkcji promotora dyplomów powinno być powierzane osobom posiadającym odpowiednie kwalifikacje naukowe i praktyczne, co najmniej stopień doktora na studiach I stopnia i co najmniej stopień doktora habilitowanego na studiach II stopnia, umożliwiając ewentualnie osobom z tytułem zawodowym magistra udział w procesie dyplomowania, w charakterze współopiekunów pracy dyplomowej. Pełnienie tych funkcji w dyscyplinie Architektura i urbanistyka powinno być również warunkowane posiadaniem uprawnień projektowych.

Wymagania merytoryczne stawiane wobec nauczycieli realizujących poszczególne przedmioty winny wynikać ponadto wprost z ich kompetencji naukowych i praktycznych, co nie zawsze ma na wizytowanej Uczelni swoje miejsce, a powinno. Należy powierzać prowadzenia zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym osobom posiadającym doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć, zaś prowadzenie specjalistycznych zajęć związanych z dyscypliną naukową osobom posiadającym odpowiadający tym zajęciom specjalistyczny dorobek naukowy.

Należy dążyć do tego, aby przeprowadzanie ankietyzacji oceny kadry dydaktycznej wśród studentów miało miejsce w okresie umożliwiającym ich miarodajne i produktywne wykorzystanie, najlepiej pod koniec procesu edukacji – przed obroną dyplomu lub bezpośrednio po nim, z metodycznym wykorzystaniem ich opinii o sposobie edukacji i jego

służebności dla praktyki projektowej. Bardzo produktywny jest proces ankietyzacji absolwentów, który powinien odbywać w koordynacji z interesariuszami zewnętrznymi, a zwłaszcza z Izbą Architektów RP.

Proponuje się rozważyć wprowadzenie kwestionariuszy ankietowych odwołujących się w treści do oceny różnych typów i grup przedmiotów, z możliwością wykorzystania tzw. pytań otwartych. Ważna jest późniejsza, profesjonalna analiza ankiet i adekwatne wnioskowanie, prowadzące do doskonalenia kompetencji nauczyciela w zakresie edukacji.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Współpraca Wydziału z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest dobra. Funkcjonuje ona na kilku płaszczyznach. Uczelnia jest zaangażowana w realizację licznych projektów grantowych i europejskich zorientowanych na rozwój infrastruktury oraz szkolenia przedsiębiorców w ramach funkcjonującego na Uczelni Biura Usług Rozwojowych. Tworzy to zasób specyficznego know-how oraz koneksji biznes-uczelnia, dodatkowo podsyconych przez zarządzających WST, którzy to są silnie osadzeni w świecie gospodarczym okręgu katowickiego. Kolejnym konektorem pomiędzy Uczelnią, a otoczeniem społeczno-gospodarczym są realizowane prace praktyczne w oparciu o potrzeby współpracujących z Uczelnią gmin (m.in. Dąbrowa-Górnica, Piekary Śląskie). Są to prace przejściowe, dyplomowe oraz ćwiczeniowe. Jest to cenna współpraca przynosząca korzyści obydwu stronom. Uczelnia ma obecnie podpisanych kilkanaście umów ramowych o współpracy w tym zakresie. Powinno to skutkować m.in. dobrym przygotowaniem praktycznym absolwentów.

Niestety Uczelnia nie posiada żadnego formalnego oraz nieformalnego gremium interesariuszy zewnętrznych, którzy opiniowaliby w zakresie oceny jakości kształcenia czy propozycji zmian w programach nauczania. W przypadku kierunku praktycznego jest to bardzo istotne, aby istniało forum dyskusji dotyczące programu i procesu kształcenia, zrzeszające osoby spoza świata akademickiego. Uczelnia obecnie polega jedynie na opiniach nauczycieli akademickich, których część jest również aktywna zawodowo (posiadają własne pracownie architektoniczne). Brak skutecznego opiniowania oraz uzyskiwania informacji zwrotnej od przedstawicieli rynkowych w przypadku kierunku praktycznego należy uznać za zaniedbanie.

Monitoring losów absolwentów również nie dostarcza przydatnych informacji ewaluacyjnych. Realizowany jest przez Biuro Karier i ma charakter wyłącznie statystyczny (m.in. informacje o ukończonym kierunku studiów, zadowoleniu z wykształcenia itd.). Zbiorcze opracowanie nie jest w stanie przełożyć się na skuteczną analizę informacji zwrotnej absolwentów. Uczelnia także nie uzyskuje informacji dotyczącej weryfikacji jakościowej absolwentów przez rynek pracy (interesariuszy zewnętrznych). Brak takiej informacji od pracodawców w zakresie oceny absolwentów jako pracowników nie przekłada się na skuteczną ewaluację procesu kształcenia i wprowadzenie poprawek do niego.

Praktyki zawodowe Wydział realizuje w podziale na trzy rodzaje praktyk po 160h każda. Łącznie jest to 480h praktyk, co jest prawidłowym wymiarem dla kierunku praktycznego. Podział na praktykę budowlaną, inwentaryzacyjną oraz architektoniczną jest dobrym podziałem. Praktyki na studiach magisterskich są ściśle ukierunkowane na stosowanie zasobu wiedzy i umiejętności w celu przygotowań do opracowania pracy dyplomowej. Uczelnia

standardowo wprowadziła system zaliczeń praktyk poprzez opis prac w dzienniczku praktyk, ocenę pracodawcy, samoocenę studenta oraz sprawozdanie praktykanta z całości praktyki. Niestety system weryfikacji stosowany przez Uczelnię nie jest szczelny. Każda z praktyk posiada innego opiekuna jej dedykowanego. Cechą wspólną jest brak ścisłego przypisania efektów kształcenia do zadań realizowanych przez studentów w trakcie praktyk oraz brak jednolitych zasad uznawalności pracy zawodowej (w szczególności w przypadku studentów niestacjonarnych) jako spełniających założenia danej praktyki.

Podsumowując analizę stanu faktycznego należy zaznaczyć, że Wydział rozwija współpracę biznesową z otoczeniem społeczno-gospodarczym, jednakże brakuje silnego przełożenia tych działań na jakość kształcenia. Oceniając kryterium współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym dla kierunku architektura jest ona na poziomie zadowalającym.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Uczelnia systematycznie i coraz skuteczniej współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Posiada nawet wydzieloną agendę, dedykowaną takim działaniom – Park Naukowo-Technologiczny. Jest to jednakże współpraca w zakresie szkoleń, pozyskiwania finansowania, prac zleconych, organizacji praktyk czy też ćwiczeń terenowych. Brakuje skutecznego zaangażowania interesariuszy zewnętrznych w procesy kształcenia na kierunku architektura. Szczególnie rażącym jest brak jakiegokolwiek forum pracodawców, przedstawicieli samorządu terytorialnego poprzez, które Uczelnia mogłaby ewaluować i poprawiać procesy kształcenia. Również monitoring losów absolwentów jest mało skuteczny, bowiem pytania ankietowe dotyczą jedynie informacji jakie Uczelnia posiada odnośnie absolwentów (m.in. czy była możliwość wyjazdu w ramach programu Erasmus itd.). Reasumując – Uczelnia nie posiada procedur i systemu na ewaluację programu kształcenia korzystającego z opinii absolwentów i interesariuszy zewnętrznych. Dla kierunku praktycznego oparcie się jedynie o własną kadrę akademicką i zdawkowe opinie zebrane po praktykach jest błędem, który wymaga poprawy. Należy także stwierdzić, że Uczelnia powinna wdrożyć procedury i uszczegółowienia dotyczące organizacji całości przebiegu praktyki zawodowej m.in. poprzez odnoszenie się przy zaliczeniu praktyki do zapisanych w sylabusie treści programowych i efektów kształcenia. Obecny system praktyk i współpracy badawczej wpływającej na kierunek kształcenia nie jest składową procedur, co jest wymagane dla organizacji jaką jest WST. Jednakże w wyniku koncentracji właściwych osobowości studentów i pracowników funkcjonuje względnie prawidłowo.

Dobre praktyki

Liczne projekty angażujące firmy regionalne w ramach pozyskanych środków UE.

Zalecenia

1. Uszczelnienie systemu weryfikacji praktyk studenckich. Wydział powinien uszczegółowić formułę uznawania efektów kształcenia zdobytych poza Uczelnią w ramach praktyk zawodowych.
2. Poprawa jakości monitoringu losów absolwentów. Zmiana ankiety ewaluacyjnej jest konieczna. W obecnej postaci nie dostarcza żadnej skutecznej informacji zarządczej, na podstawie, której mogłaby zachodzić weryfikacja jakości absolwentów. Również zalecane

jest włączenie w procesy monitoringowe interesariuszy zewnętrznych zatrudniających absolwentów, a także takich którzy nie zatrudnili absolwentów WST. Ze względu na dość silną pozycję w regionie Uczelnia jest w stanie prowadzić taką weryfikację.

3. Powołanie formalnego lub nieformalnego forum dialogu pomiędzy interesariuszami zewnętrznymi, a Uczelnią.

Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uczelnia podejmuje działania na rzecz umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Udostępnia informacje o swej działalności i ofercie edukacyjnej na swej stronie internetowej w języku angielskim oraz ukraińskim. Wydział Architektury, Budownictwa i Sztuk Stosowanych kreuje warunki do udziału pracowników i studentów na rzecz internacjonalizacji. Powołała do tego celu wydzieloną jednostkę w roku 2017 – Dział Współpracy z Zagranicą. Dział ten posiada przypisany katalog zadań obejmujących działania na rzecz umiędzynarodowienia. Obejmuje on:

- wspieranie działań związanych z inicjowaniem współpracy i koordynowanie współpracy naukowej WST z zagranicznymi uczelniami i instytucjami badawczymi,
- przygotowywanie porozumień o współpracy naukowej WST z zagranicznymi uczelniami i instytucjami badawczymi,
- doradztwo i pomoc przy sporządzaniu porozumień o współpracy,
- przyjmowanie pracowników działów współpracy zagranicznych uczelni partnerskich na szkolenia i spotkania informacyjne,
- prowadzenie elektronicznej bazy bilateralnych porozumień o współpracy naukowej WST z uczelniami zagranicznymi,
- koordynację i obsługę administracyjno-finansową wymiany osobowej pracowników i studentów w ramach porozumień bilateralnych szczebla ogólnouczelnianego,
- koordynację i rejestrację porozumień Programu ERASMUS+ obejmującą: organizację procesu rekrutacji na wyjazdy pracowników/studentów WST, obsługę informacyjno-administracyjną osób zakwalifikowanych na wyjazd, przygotowanie umów o dofinansowaniu wyjazdów pracowników/studentów WST, współpracę z koordynatorami uczelni partnerskich w zakresie porozumień, sporządzanie raportów o mobilności pracowników/studentów WST na potrzeby Programu Erasmus+.

Zawarto pierwsze umowy np. z instytutami naukowymi z Ukrainy (5) dotyczących wykładów gościnnych, wspólnych konferencji, seminariów tematycznych oraz wspólnych projektów badawczych, wspólnych publikacji naukowych, wymiany publikacji naukowych, warsztatów dla studentów, krótkoterminowej oraz długoterminowej wymiany studentów oraz pracowników naukowych, działań w zakresie wymiany kulturalnej. Zawarto także porozumienia z jednostkami w Czechach, Niemczech i USA. Uczelnia przedstawia także wykaz kilkunastu uczelni partnerskich. Nie wszystkie te działania związane są z kierunkiem „architektura” ale uznaje się, że jest to dobry początek działalności na rzecz umiędzynarodowienia uczelni.

Uczelnia sama identyfikuje aktualną słabość polegającą na niewielkiej współpracy z Uczelniami Zagranicznymi. Mobilności studentów, nauczycieli akademickich i pracowników administracyjnych kierunku są sporadyczne ale występują i wpływają pozytywnie na

realizowane kształcenie. Studenci wyjeżdżający w ramach programu Erasmus+ mają obniżone czesne. Nie miały również problemów z potwierdzeniem nabytych w ramach wymiany efektów kształcenia. Wyjeżdżający studenci i nauczyciele (Francja, Niemcy, Węgry) dzielą się swym doświadczeniem i propagują spostrzeżone dobre praktyki. Dla przykładu w uczelni powstała makieciarnia wzorowana na podobnej w Norymberdze. Każdy ze studentów jednej grupy opracowuje wybrany zabytek śląski. Utworzony zostanie na tej podstawie przewodnik (pomysł zapożyczony z wizyty w uczelni partnerskiej w Budapeszcie). Studenci kierunku wyjeżdżają także za granicę w celu realizacji projektów. We Francji przebywa grupa realizująca projekt pt. „wilk”. Studenci zostali zaproszeni do udziału w projekcie polsko-francuskim na zlecenie teatru L’Imprimiere w ramach którego powstała scenografia, kostiumy oraz oprawa graficzna do spektaklu pt. “ LE LOUP ou la vie ordinaire d’un grand méchant”. Dobrym przykładem internacjonalizacji jest realizacja wspólnych przedsięwzięć z uczelniami/studentami zagranicznymi jak np. opracowanie projektu 3D skanowaniem laserowym wybranego przemysłowego budynku aglomeracji śląskiej ze studentami uczelni niemieckiej z Giessen. Jednostka nie oferuje obecnie przedmiotów prowadzonych w języku obcym. Studenci mają możliwość uczenia się przez 4 semestry z języka angielskiego i niemieckiego. Studenci kształtują swe kompetencje językowe na poziomie B2. Władze Uczelni proponowały wprowadzenie zajęć z języka chińskiego, ale po konsultacjach z niezainteresowanymi tym językiem studentami, zrezygnowano z tego pomysłu. Studenci byłoby bardziej zainteresowani możliwością wyboru języka południowo europejskiego: hiszpańskiego, francuskiego czy włoskiego. Uczelnia zapewnia chętnym możliwość ubiegania się o certyfikat językowy TOIC. Zespół Oceniający zaleca, aby przy nauce języka obcego kształtować u studentów słownictwo specjalistyczne właściwe dla studiowanego kierunku oraz dyscypliny naukowej w której ten kierunek jest osadzony. Uczelnia nawiązała współpracę z Politechniką Lwowską co umożliwi studentom w 2018 roku udział w 10-dniowym wjeździe do Lwowa, w trakcie którego studenci architektury będą mogli zrealizować część zajęć inwentaryzacyjnych bądź rysunkowych.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Umiejdzynarodowienie koncepcji kształcenia w ocenianej jednostce jest na poziomie oddającym jej możliwości organizacyjne. W uczelni powołano Dział Współpracy z Zagranicą który rozwija formalną współpracę z jednostkami zagranicznymi. Zawarto porozumienia z jednostkami zagranicznymi, które owocują pierwszymi wyjazdami. Odnotowywane są działania i realizacja wspólnych przedsięwzięć z uczelniami/studentami zagranicznymi.

Dobre praktyki

-

Zalecenia

Prowadzić dalsze działania na rzecz umiejdzynarodowienia swych struktur i oferty kształcenia.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

- 7.1. Infrastruktura dydaktyczna oraz wykorzystywana w praktycznym przygotowaniu zawodowym
- 7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1.

Budynek Wyższej Szkoły Technicznej w Katowicach zlokalizowany jest przy ul. Rolnej 43 w Katowicach. Stanowi on własność Uczelni. Składa się z 3 segmentów. Ma 5 kondygnacji. Powierzchnia całkowita budynku wynosi: 11 238 m². W budynku znajduje się 8 auli i sal wykładowych (średnio na 100 i 1 aula główna na 335 osób), 25 sal ćwiczeniowych i projektowych, 6 laboratoriów, 12 pracowni specjalistycznych z grafiki, rysunku, malarstwa, 3 pracownie rzeźby, 1 dygestorium, 14 pracowni komputerowych, sala gimnastyczna, biblioteka z czytelnią, pomieszczenia administracji oraz bar studencki.

Budynek ma bardzo dobrze skomponowaną, logiczną strukturę funkcjonalną i przestrzenną. Ma doskonałą komunikację wewnętrzną w postaci przestronnego foyer, holi i korytarzy, system komunikacji pionowej w postaci schodów i wind. Jest w pełni przystosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

Sal wykładowe mają dobre wyposażenie audiowizualne. Są wyposażone w tablice tradycyjne, ekrany multimedialne, wizualizery, rzutniki z możliwością prowadzenia wideokonferencji, projektory, komputery. Aula główna stanowi przestrzeń reprezentacyjną Uczelni. W niej przeprowadzane są gościnne wykłady i konferencje.

Sal, w których odbywają się zajęcia z przedmiotów projektowych są odpowiednio wyposażone. Są przestronne, dobrze doświetlone i wyposażone w odpowiedniej wielkości stoły projektowe. Pracownie rysunkowe i malarskie wyposażone są w kozły i sztalugi. W pracowniach rzeźby znajdują się kawalety do małych form rzeźbiarskich. Laboratoria wyposażone są w specjalistyczny sprzęt z zakresu budownictwa, konstrukcji, materiałoznawstwa oraz fizyki. Znajdują się w nich nowoczesne urządzenia i maszyny.

Studenci mają dostęp do aktualnego oprogramowania, materiałów dydaktycznych oraz technologii informatycznej. Pracownie komputerowe są wyposażone w rzutniki, skanery, ekrany, drukarki oraz komputery ze specjalistycznym oprogramowaniem (office, beton, norma, autodesk, autocad, abaqus 6.12se, national instruments - labview-multisim, robot studio; autodesk 3ds max, autocad, corel draw x5, adobe master collection cs5.5, archicad 16, xampp, scratch2, git, notepad++, ms project 2013; autodesk infrastructure design suite ultimate 2016 - autocad, 3ds max, robot structural analysis, adobe master collection cs5.5, archicad 19, corel drawx5, quick time, kodeki, vidolan, openoffice. Liczba stanowisk komputerowych została zweryfikowana pod względem liczby i oprogramowania. Jest wystarczająca dla realizacji procesu edukacyjnego na wizytowanym kierunku.

To pozwala stworzyć optymalne warunki dla realizacji zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym, zgodnie z potrzebami wynikającymi z realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku oraz możliwością osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia zakładanych dla tego kierunku, w tym w szczególności efektów w zakresie umiejętności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Infrastruktura dydaktyczna, którą dysponuje jednostka, infrastrukturę i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są praktyki zawodowe i zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, a także

wykorzystanie dostępnej technologii informacyjno-komunikacyjnej jest właściwe, adekwatne do potrzeb kierunku.

Studenci zgłaszali podczas spotkania postulat zwiększenia liczby zajęć przygotowujących ich do korzystania z nauczanych programów komputerowych z architektury oraz wprowadzenie także innych programów – Revit, PhotoShop. ZO pozostawia ten postulat do decyzji Uczelni - jej swobody kształtowania oferty programowej, adekwatnie do obowiązujących standardów kształcenia.

Na terenie całej Uczelni funkcjonuje bezprzewodowa sieć internetowa Wi Fi.

W obiekcie znajduje się biblioteka z czytelnią i bar studencki z zimnymi i ciepłymi daniami i napojami oraz nowocześnie wyposażona sala gimnastyczna. Niektóre zajęcia odbywają się również poza siedzibą Uczelni.

Studenci na spotkaniu z Zespołem Oceniającym ocenili pozytywnie dostępną infrastrukturę. Wskazywali jednak na potrzebę powiększenia dostępności i walorów użytkowych przestrzeni do odpoczynku pomiędzy zajęciami (np. zwiększenie liczby miejsc siedzących na korytarzach), zwiększenie liczby gniazdek elektrycznych w niektórych salach, gdy w trakcie zajęć projektowych muszą korzystać ze swoich komputerów, oraz powstanie wspólnej, ogólnodostępnej przestrzeni do pracy zespołowej i indywidualnej, w tym projektowej. Uczelnia powinna przedyskutować ze studentami zgłaszane potrzeby. To postulat wart rozważenia.

Zdaniem Zespołu Oceniającego dostępna w Jednostce infrastruktura dydaktyczna, wyposażenie i technologia informacyjna, daje w pełni możliwość realizacji procesu kształcenia i osiągnięcia przez studentów zakładanych dla kierunku efektów. Dotyczy to w szczególności efektów związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym architekta, w szczególności z projektowaniem.

Reasumując Jednostka dysponuje infrastrukturą, w której wszystkie zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym może przeprowadzić w warunkach umożliwiających bezpośrednio wykonywanie czynności praktycznych przez studentów w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej z architektury.

Rozmiar i wyposażenie bazy dydaktycznej wykorzystywanej w praktycznym przygotowaniu zawodowym, służącej realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku, w tym w szczególności osiąganiu przez studentów efektów w zakresie umiejętności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, uznaje się za wystarczające w stosunku do liczebności studentów oraz planów rozwoju kierunku. Bezpieczeństwo bazy dydaktycznej i naukowej, pod względem przepisów BHP, nie budzi zastrzeżeń.

7.2.

Biblioteka Wyższej Szkoły Technicznej w Katowicach jest jej odrębną jednostką organizacyjną, wykonującą funkcje naukowe i usługowe. Służy pracownikom naukowym i administracyjnym uczelni oraz studentom. Zlokalizowana na parterze w segmencie C (sala 007). Ma powierzchnię 158.65m². Na terenie biblioteki funkcjonuje bezprzewodowa sieć internetowa.

Biblioteka zapewnia użytkownikom dostęp do informacji o krajowych i światowych osiągnięciach naukowych. Prowadzi usługi wypożyczania i udostępniania księgozbioru,

informowania czytelników o źródłach cyfrowych, szkoleń z korzystania z elektronicznych baz danych, edukacyjne z przysposobienia bibliotecznego dla studentów. W zakresie bibliometrii i informacji naukowej: sporządza raporty z dorobku publikacyjnego pracowników Uczelni. Jest wykonawcą uczelnianej Bibliografii Pracowników WST w Katowicach oraz sporządza raporty o cytowaniach ich publikacji.

Z Biblioteki uczelnianej mogą korzystać studenci kierunku. Zgromadzony księgozbiór obejmuje dziedziny nauki zgodne z kierunkami kształcenia i tworzony jest w oparciu o sylabusy oraz zamówienia indywidualne czytelników, w formie tradycyjnej jak i elektronicznej. W jej zasobach znajdują się podręczniki, skrypty, monografie, albumy, normy, opracowania, materiały konferencyjne i czasopisma oraz zbiory specjalne (np. katalogi firm, normy techniczne).

Choć w opinii studentów w bibliotece dostępna jest podstawowa literatura przedmiotu zalecana w sylabusach przedmiotów przez nauczycieli, to zwrócili też oni uwagę na ogólnie ubogi księgozbiór dotyczący kierunku. ZO podziela tę opinię. Księgozbiór podstawowy biblioteki liczy ogółem ok. 5300 woluminów. Nie jest to liczba wysoka i należy dążyć do jej znacznego powiększenia. Należy bowiem podkreślić, że proces projektowania architektury jest dynamiczny i wymaga ciągłej konfrontacji rozwiązań ze współczesnymi osiągnięciami kultury, zmienności stylów i mód, techniki i technologii. Stały rozwój księgozbioru specjalistycznego jest warunkiem *sine qua non* realizacji procesu dydaktycznego, zwłaszcza na kierunku praktycznym. Należy więc zadbać o stałą aktualność, szeroki, interdyscyplinarny zakres tematyczny i szeroki zasięg językowy zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych. Wynika bowiem to wprost z realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku i ma wpływ na osiąganie przez studentów efektów w zakresie umiejętności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy.

Biblioteka umożliwia dostęp do baz danych. Zakres tematyczny gromadzonych publikacji obejmuje dziedziny nauki zgodne z prowadzonymi kierunkami kształcenia, w tym z architektury. Biblioteka posiada i stara się uzupełniać swój księgozbiór w pozycje stanowiące literaturę obowiązkową, zgodnie z programem studiów, w ilościach zapewniających przeprowadzenie zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym oraz nabyciem kompetencji niezbędnych na rynku pracy.

Prowadzone są wypożyczenia między bibliotekami oraz wymiana międzybiblioteczna. Na mocy porozumienia zawartego pomiędzy uczelniami umożliwiono dostęp do księgozbiorów innych bibliotek, w tym biblioteki Uniwersytetu Śląskiego, z którą uczelnia ma podpisaną od 2005r. współpracę o wymianie wydawnictw. Biblioteka prowadzi także bieżącą prenumeratę kilku czasopism naukowych, naukowo-technicznych i branżowych, przydatnych pracownikom i studentom kierunku. W roku 2017 stanowiły to łącznie 44 tytuły.

Cały księgozbiór biblioteczny został wprowadzony do programu bibliotecznego Prolib z modułem OPAC WWW, dzięki czemu użytkownicy mają dostęp do katalogu on line. Mogą też składać zamówienia i samodzielnie przedłużać termin zwrotu książek. W czytelni znajduje się stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu. W czytelni multimedialnej oferowany jest też dostęp do naukowych baz danych – poprzez platformę Wirtualnej Biblioteki Nauki (Elsevier, Springer, Nature i Science, Wiley-Blackwell, Web of Knowledge / Web of Science, Journal Citation Reports, Scopus, EBSCO). Oferuje też bezpłatny dostęp do elektronicznych

książek na platformie IBUKlibra. Dzięki indywidualnym pinom, czytelnicy mają dostęp również z komputerów domowych.

Harmonogram godzin pracy biblioteki jest dostosowany do potrzeb studentów. Zarówno pomieszczenie biblioteki jak i sposób dostępu do jej zasobów dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych. Od 2014r. służy temu sprzęt i oprogramowanie komputerowe dedykowane osobom z niepełnosprawnością ruchową, niedowidzącym i niedosłyszącym (sprzęt: specjalistyczny fotel profilaktyczno-rehabilitacyjny, klawiatura z dużymi literami MAGic Keyboard, powiększalnik Candy (2 szt.), liniał optyczny (3 szt.), myszka dotykowa (1 szt.), słuchawki; oprogramowanie: MAGic, JAWS, ABBYY FineReader 11 Professional Edition ESD etc.).

Czytelnia multimedialna wyposażona jest w 10 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu.

Biblioteka regularnie organizuje spotkania autorskie oraz fotograficzne, malarskie, graficzne i projektowe wystawy prac studenckich. W celu zapewnienia lepszej komunikacji z użytkownikami biblioteka utworzyła swój aktualny profil w mediach społecznościowych – Facebook, komunikatorach: GG, Skype.

7.3.

Władze Uczelni dbają o rozwój i sukcesywne doskonalenie bazy dydaktycznej. Dotyczy to przede wszystkim sprzętu komputerowego i zasobów bibliotecznych. W zapewnieniu tej dbałości przeprowadzane są m.in. analizy dotyczące aktualnego stanu technicznego sprzętu, jego oprogramowania i zapotrzebowania na nowe jego wersje, potrzeb dotyczących pożądanego księgozbioru, baz danych etc. Permanentnie zbiera się opinie, uwagi i zapotrzebowanie na zakup ze strony nauczycieli i studentów.

Nie ma sformalizowanego systemu oceny infrastruktury w którym biorą udział obecni studenci Uczelni włączonego w Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia. Mogą zgłaszać swoje uwagi indywidualnie m. in. do pracownika biblioteki czy nauczycieli dydaktycznych.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

W ocenie ZO infrastruktura dydaktyczna i naukowa jest na dobrym poziomie. Umożliwia realizację procesu dydaktycznego, zwłaszcza w zakresie praktycznego przygotowania do przyszłego zawodu architekta.

Pomieszczenia dydaktyczne – ich liczba i wyposażenie – jest adekwatna do potrzeb nauczycieli i studentów, w tym także z niepełnosprawnościami.

Do słabszych stron należy zaliczyć jednak dość skromne specjalistyczne zbiory biblioteczne z architektury, których rozwój jakościowy i ilościowy jest wpisany w prawidłową realizację kierunku.

Brakuje też ogólnodostępnej przestrzeni do pracy zespołowej i indywidualnej.

Dobre praktyki

-

Zalecenia

Zaleca się zdecydowanie powiększyć zasoby biblioteczne związane z pozycjami specjalistycznymi z zakresu najnowszych osiągnięć technicznych i technologicznych, ekspozycji i analiz współczesnej architektury i sztuki oraz bieżących czasopism.

Proponuje się rozważanie zwiększenia liczby godzin nauczania oprogramowania komputerowego wspomagającego projektowanie i wizualizację architektury, adekwatnie do aktualnych potrzeb edukacyjnych (Revit, PhotoShop), w koordynacji z konwencjonalnym sposobem realizacji projektowania architektury.

Istnieje uzasadniona potrzeba, stworzenia ogólnodostępnej przestrzeni do pracy zespołowej i indywidualnej studentów.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1.

Studenci pozytywnie wypowiadają się na temat wsparcia od nauczycieli akademickich, udzielanego w trakcie zajęć, jak i podczas indywidualnych konsultacji. Do osiągnięcia lepszych wyników w nauce motywuje studentów możliwość uzyskania stypendium Rektora oraz przyznawana w obrębie uczelni nagroda dla najlepszego dyplomu. Ponadto najlepsi studenci mają możliwość zaprezentowania swoich prac w ramach wystawy „Mistrz i uczeń”, gdzie są wystawiane najlepsze prace wybrane przez nauczyciela akademickiego.

Studenci mogą korzystać także ze wsparcia udzielanego przez pracowników dziekanatu, ale osoby obecne na spotkaniu z ZO zwróciły uwagę na godziny otwarcia dziekanatu, który w poniedziałki i piątki nie przyjmuje interesantów. Zdaniem studentów w te dni dziekanat powinien być otwarty, ponieważ często właśnie wtedy chcieliby skorzystać z pomocy pracowników. Studenci wskazali, że ich zdaniem Uczelnia mogłaby rozważyć wprowadzenie systemu wirtualnej uczelni, który umożliwiłby zrezygnowanie z kart zaliczeniowych i indeksy. System pomocy materialnej jest istotną częścią systemu opieki studentów. Wszystkie informacje na jego temat są dostępne dla studentów, którzy ponadto wiedzą, gdzie mogą uzyskać pomoc dotyczącą składania wniosków – m. in. korzystając ze wsparcia pełnomocnika ds. stypendiów. Samorząd studentów złożył wniosek o wydzielenie w kolejnym semestrze osobnego stypendium sportowego, które byłoby przyznawane osobno. Dodatkowo studenci podczas spotkania z ZO podnieśli temat podziału list rankingowych według roczników studiów – obecnie wszystkie wnioski z danego kierunku rozpatrywane są łącznie, co ze względu na różne przedmioty realizowane na różnych etapach studiów zdaniem studentów uniemożliwia sprawiedliwe porównanie wyników.

Odpowiednie wsparcie mają zapewnione także studenci z niepełnosprawnościami, którzy m. in. mogą korzystać z dostosowanych stanowisk czy oprogramowania. Uczelnia indywidualnie rozpatruje każdy przypadek i umożliwia np. skorzystanie z dodatkowego czasu podczas egzaminu. Na stronie internetowej znajdują się informacje dot. wsparcia udzielanego studentom z niepełnosprawnościami. Zdaniem ZO należałoby rozważyć możliwość np. informowania studentów o przysługującym im wsparciu w momencie, gdy składają oni wniosek o stypendium.

Na Uczelni działa Biuro Karier, które m. in. jest odpowiedzialne za umieszczanie ofert pracy na stronie internetowej oraz na terenie Uczelni. Ponadto prowadzi monitoring losów absolwentów, który przez ostatnie dwa lata ze względu na urlop osoby za to odpowiedzialnej, nie był realizowany. Wnioski są przedstawione bez podziału na kierunki co zdaniem ZO sprawia, że trudno je wykorzystać w konkretnych zmianach np. dot. programu studiów. 19 grudnia 2017 roku zostało wprowadzone Zarządzenie Rektora w sprawie monitorowania karier zawodowych absolwentów, jednak nie ma jeszcze wyników opracowanych na podstawie nowego wzoru ankiety. Studenci mają je wypełniać w momencie składania kompletu dokumentów niezbędnych do obrony dyplomu, po 3 i 5 latach od daty obrony będzie przesyłana na skrzynkę elektroniczną.

Realizacja praktyk podzielona jest na trzy części, realizowane po każdym roku studiów. Studenci na spotkaniu z ZO wskazywali na problemy ze znalezieniem odpowiedniego miejsca na praktyki i małe wsparcie nauczycieli akademickich w tym zakresie, mimo funkcjonujących opiekunów praktyk. Opinie dotyczące praktyk są zbierane od studentów tylko w sposób nieformalny. Istnieje możliwość zaliczenia praktyk na podstawie umowy o pracę, przedstawiając odpowiednie podanie.

Studenci mają także świadomość możliwości zindywidualizowania toku studiów i korzystają tego w związku z podjętą pracą zawodową bądź z powodów rodzinnych. Rozwiązanie to odpowiada potrzebom studentów.

Samorząd Studencki WST w Katowicach zajmuje się przede wszystkim animacją życia studentów – organizuje „WSTrzęsający quiz” w którym biorą udział także pracownicy Uczelni, akcje charytatywne oraz udzielają pomocy studentom w bieżących kwestiach. Na Uczelni został powołany pełnomocnik Rektora ds. Organizacji Studenckich, który pośredniczy w kontaktach między samorządem a dziekanatem. Zdarza się, że rozwiązuje też indywidualne kwestie z którymi zgłaszają się bezpośrednio studenci – np. pomoc w ustaleniu indywidualnego trybu zajęć studentowi, który w związku z wypadkiem był hospitalizowany. Zdaniem Studentów mają swoich przedstawicieli także w Senacie i Radzie Wydziału, którzy tam żywo uczestniczą w dyskusjach.

Na Uczelni działa Studenckie Koło Naukowe, które dzieli się na sekcje związane z prowadzonymi kierunkami studiów. W działalności koła mogą uczestniczyć wszyscy zainteresowani studenci, stale jest zaangażowane około 15 osób. Warta podkreślenia jest działalność dydaktyczno-integracyjna – m. in. organizowane wycieczki do Wrocławia połączone z wykładami plenarnymi w których brali udział studenci architektury. Minimum raz w semestrze organizowane są wyjścia dla wszystkich chętnych umożliwiające zapoznanie się z funkcjonującymi w przestrzeni publicznej budynkami (np. do Muzeum Śląskiego). Prace studentów są wystawiane na Małej Galerii na Antresoli oraz w przestrzeni Uczelni.

8.2.

Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów opiera się na nieformalnym zbieraniu opinii w bezpośrednich rozmowach ze studentami. Nie istnieje możliwość anonimowego wyrażenia swojej opinii dotyczącej np. pracy dziekanatu w sposób sformalizowany w trakcie toku studiów.

Studenci mają poczucie niewiedzy co dalej dzieje się ze zgłaszanymi przez nich postulatami. Brak im informacji zwrotnej od Władz – np. zostały przeprowadzone warsztaty z tworzenia propozycji zaaranżowania przestrzeni na zewnątrz Uczelni w których wzięli udział studenci i powstały propozycje zmiany tej przestrzeni. Jednak studenci nie wiedzą, czy będą one w jakikolwiek sposób wdrażane, a przedstawiciele władz zapytani o te warsztaty powiedzieli, że nie poinformowali studentów o tym jaka decyzja dot. zagospodarowania tej przestrzeni zapadła.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia jest zapewniona dzięki włączeniu w system nauczycieli akademickich, indywidualnie wspierających studentów podczas konsultacji oraz pracowników dziekanatu. Istotną częścią tego systemu jest także system pomocy materialnej, co do którego studenci mieli postulaty dotyczące oddzielenia stypendium sportowego oraz rozważenia zasad konstruowania list rankingowych.

W ramach systemu wspierania studenci mogą korzystać także z pomocy Biura Karier oraz opieki dla studentów z niepełnosprawnościami. Aktywizacją studenckiego życia zajmuje się Samorząd Studencki Uczelni oraz Studenckie Koło Naukowe.

Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów na Uczelni nie jest w żaden sposób sformalizowane. Zdaniem ZO Uczelnia powinna rozważyć wprowadzenie możliwości anonimowego wyrażania opinii np. w regularnych badaniach ankietowych dotyczących działalności systemu. Opieranie się tylko na indywidualnych zgłoszeniach jest ze studenckiego punktu widzenia niewystarczające.

Biorąc pod uwagę brak zapewnienia uwzględnienia studenckiej opinii dotyczącej systemu motywowania i wspierania studentów, zwłaszcza kiedy studenci na spotkaniu z ZO zgłaszają problemy związane np. z funkcjonowaniem sekretariatu bądź systemu stypendialnego, ZO ocenia opiekę nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia na **zadowalające**.

Dobre praktyki

Wystawa „mistrz i uczeń” pozwalająca prezentować najlepsze prace studentów – studenci są zapraszani do stworzenia wspólnej wystawy, w trakcie której ich prace są prezentowane obok pracy nauczyciela akademickiego.

Zalecenia

- reorganizacja dni pracy wewnętrznej dziekanatu zgodnie z sugestią studentów, tak by mogli także korzystać z pomocy w poniedziałki i piątki,
- prezentowanie badań dot. kariery absolwentów z podziałem na kierunki,

- zmiana sposobu konstruowania list rankingowych z podziałem na roczniki,
- wprowadzenie możliwości anonimowego wyrażania opinii dot. działalności systemu wspierania i motywowania studentów (m. in. praca dziekanatu, administracji, systemu pomocy socjalnej).

5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
Niski poziom niektórych prac dyplomowych , słaby zazwyczaj poziom ich części tekstowej, brak wymagania dotyczącego szczegółowych rozwiązań technicznych dla każdego projektu.	21.06.2012r. Senat przyjął Uchwałę Nr 8/17/06/2012 zatwierdzającą zasady dyplomowania, która została zaktualizowana 19.09.2017r. Uchwałą Nr 3/9/09/2017. Dodatkowo 27.03.2013r. wdrożono zalecenia dotyczące zakresu i wytycznych do prac dyplomowych na kierunku „architektura” studia I i II st. Wdrożenie ww. wytycznych miało na celu zwiększenie kontroli nad procesem przygotowania pracy, w konsekwencji na wysoką jakość części tekstowej i rysunkowej, a także ujednolicenie zakresu prac dyplomowych.
Brak zastosowania systemu akumulacji punktów ECTS w Regulaminie Studiów do oceny osiągnięć studenta.	Zgodnie z zaleceniami PKA do Regulaminu Studiów został wprowadzony rozdział V. paragraf 13, punkt 1 regulujący stosowanie punktowej metody wyrażania osiągnięć studenta zgodnie z Europejskim Systemem Transferu i Akumulacji Punktów (ECTS).
Brak formalnie wdrożonego, w pełni funkcjonującego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia .	Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK) wprowadzono na WST w Katowicach <i>Zarządzeniem Rektora nr 81/WST/2011 z dn. 25.11.2011 r.</i> , tuż przed wizytą PKA na kierunku „architektura”. Wówczas, tj. w r.a. 2011/12, wprowadzono jedynie struktury oraz procedury WSZJK. Pierwsze efekty pracy Uczelnianej Rady oraz Zespołów ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia pojawiały się stopniowo w kolejnych latach akademickich. Jako że jakość kształcenia jest czynnikiem warunkującym dalszy rozwój Wydziału oraz wzmocnienie jego pozycji w regionalnym, krajowym i europejskim systemie szkolnictwa wyższego w obecnym r.a. 2017/18 w celu polepszenia efektywności prac ww. jednostek, <i>Zarządzeniem Rektora nr 183/WST/2017 z dn. 19.12.2017 r.</i> wprowadzono nowe procedury WSZJK.
Zalecenie wzbogacenia zasobów Biblioteki Uczelnianej o literaturę związaną z kierunkiem studiów „architektura i urbanistyka”.	Uczelniana Biblioteka została znacznie wzbogacona o pozycje związane z kierunkiem studiów „architektura” (spis pozycji dostępny jest w bazie bibliotecznej). W wyniku rozbudowy infrastruktury Uczelni biblioteka zyskała nowe pomieszczenia na księgozbiór oraz na profesjonalną czytelnię. Decyzją Kanclerza co miesiąc zostaje przekazywana konkretna kwota na zakup piśmiennictwa. Ponadto nawiązano współpracę z innymi bibliotekami w kraju i zagranicą w celu zwiększenia dostępności studentom kierunku literatury fachowej ściśle związanej z kierunkiem „architektura”. Biblioteka zapewnia także studentom dostęp do fachowych baz danych oraz Wirtualnej Biblioteki Nauki.

Wnioski: Władze Uczelni i Wydziału podjęły skuteczne działania doskonalące w obszarach objętych zaleceniami z poprzedniej oceny PKA, przede wszystkim: 27.03.2013 r. wdrożono zalecenia dot. zakresu i wytycznych do prac dyplomowych na kierunku „architektura” studia I i II st.; do Regulaminu Studiów wprowadzono Systemem ECTS; Zarządzeniem Rektora z dn. 25.11.2011 r. wprowadzono WSZJK, a kolejnym Zarządzeniem z dn. 19.12.2017 r. wprowadzono nowe procedury WSZJK; Biblioteka Uczelniana została znacznie wzbogacona o pozycje związane z kierunkiem studiów „architektura”.

ZO PKA zwraca jednakże uwagę, iż działania w zakresie poprawy jakości prac dyplomowych powinny zostać wzmożone, gdyż z analizy prac dyplomowych, wybranych przez ZO PKA do przeglądu wynika, iż oceny większości z nich są zawyżone.

